

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

FON Heart Book

GBETÓ SÍN AYIXA

KABI

AYIXA SÍN WĚKPĚN GBIGBOME TON

(ÐIDE DOVOVO WŎ WE E SŎ
ÐÓ TE BODO JLE NŬ DO NŬ WU)

Wěma éyé s Flansé tome we hōnkan ton gosín dọ xwe 1732. gó s me. Mawuzowato daxo è eno ylodọ J.R. Gschwend é we. le vo blodó bóle vo wlán b'ēnān zan dọ fí e jlá wendagbe ọ dẹ we e dẹ gbon mewi gbe s bī ji é. 1929 we é wa azó mōhūn bọ azōxwé è e no ylodọ "All Nations Gospel Publishers" e wa nojī bọ wlán nūdohun bọ nūbi vo d'ēwu, bọ axósu mo do na bọ ná gbe ton bọ međevo finblo s é ná xwè nū dọ. Gbe e me e wlan do é hú 300 bọ égbé din s e dọ mīma gbon to e me wa Mawuzo ọ dẹ we e dẹ læ é 127 me we. Wema éls ko don Ajanu, Canu, Kénu, Hunnu, Yovonu, Mewi, dōkunno kpó wamamōno kpó nūdeenudeesentó kpó bī wa gbigbome sín nūgbo gbede Mawu ton s kōn. Éne sín xó we Mawu dọ gbon dọdayitō Ezekyelu sín nume dọ 586 cóbọ e wa ji Jezu-Klisu. É dọ: "Na ná ayixa yōyọ mi bóná na līndon yōyọ mi... bọ mi na nyí togun cè bọ nye na nyí Mawu miton!" Ezekyelu 36:26-28.

COPYRIGHT

ISBN 1 - 919852 - 54 - 9

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Une Mission de Littérature évangélique financée de dons)

(Reg. No. 1961/001798/08)

GBETÓ SÍN AYIXA

Nɔten Mawu tɔn kabí azɔwaten legba tɔn
(1 Jaan 3:4-10)

A ɔ wɛma éyɛ xa wɛ hɔn, flín ɔ wɛkpén wɛ é nyí bɔ a na mɔ hwidɛe d'ɛmɛ. Mayisɛnɔ wɛ nu wɛ à, yisɛnɔ wɛ nu wɛ à, hwi mɛ e ma ɔ nù ɔ ǎ kabí a ko ɔ ɔyí bo lé wá jodó é, a na mɔ lɛɛ a cí ɔ Mawu nukúnme é pépépé d'ɛmɛ. Mawu nɔ kán mɛ ɔ ɔ vò ǎ. Gbetɔyixame wɛ é nɔ kpɔn. Legba wɛ nyí adingban sín tɔ, bonyí axɔsuví zínflúme tɔn bonyí mawu gbe éls mɛ tɔn. É nɔ vlé wensagun wɛzizano, amɔ é ka sɔ kpodo wensagun wɛzizano kwíndokpó nyí wɛ ǎ, mɛ gɛgɛ ka kpodo mɔ vedo wɛ bónó ba ná yígbe ɔ nù badabada wɛ nɔ ǎ. Sín ɔ káká wa je égbé s, Klisuzɔwato adingbanno gɛgɛ ɔ. Nùkpacá wɛ é nyí ǎ, ɔ legba ɔsú nɔ vlé wensagun wɛzizano. (2 Kolentinu 11:13,14). Lɛgba, mawu gbe éls mɛ tɔn s nɔ va nukún gbetɔ lɛɛ bónó xwè ká ɔ ayi yɛtɔn bónu yɛ ni ma mɔ hínhɔn kpó gigo wɛndagbe Klisu tɔn kpó ó.... (2 Kolentinu 4:4).

Ényí nùwiwa gbe éls mɛ tɔn, axɔsuví jhɔnmehlonhlon s tɔn, tonúmase sín ye e ɔ gú fón wɛ ɔ gbetɔ lɛɛ mɛ din e jen wɛ s, hwɛhuto lɛɛ bí kpó nùmaditɔ lɛɛ bí kpó wɛ ko kú bokó va nukún ɔ Mawu gɔn. (Efɛzinu 2:1,2). Ényí nukún yɛtɔn ma hùn bonú yɛ gosín nylado mɛ ǎ s, yɛbi wɛ na ɔn xwíí. Mɛ e ɔ hwɛ ɔ kún ɔ ko nú émí ó é blé éɔéé. Ényí a ɔ xó e ɔ fí lɛɛ é xa wɛ bo ɔ tame bu ɔ ɔ ɔ ɔ e d'ɛmɛ lɛɛ é wú wɛ s, a na mɔ lɛɛ ayixa hwidɛsunɔ tɔn cí é d'ɛmɛ. Ma gbe ɔ zogben Mawu tɔn ni ma zawɛ bo ɔ lɛɛ ayixa émitɔn cí é xlé émí ó! Yí hwɛ gbe bo ma mɔ nù ó, ɔ Mawuxo s ɔ nú mɔ ɔ “ényí mɔ ɔ hwɛ ɔ kún ɔ ko nu mɔ o hùn mɔ ble mɔ ɔ nyí adingbanno.” “Ényí mɔ ɔ hwɛ e mɔ hu lɛɛ é s é ɔ gbeji bóɔo gbesisɔme bóna sɔ ke mɔ bóna súnsún nylado mɔ tɔn lɛɛ bí.” (1 Jaan 1:8-10).

“Jezu-Klisu, Mawuvi s sín hùn le mɔ wé sín nylado bí mɛ.” (1 Jaan 1:7). A na se tónú nú legba kabí a na se tónú nú

Mawu; A nyí nylado sín kannumɔ kabí Mawusentó. Enyí hwe kp'ace nuwe hün, yí hwe gbe kpoun, xó we a lo sú yló Mawu e do gbesisɔme bóná tún kan nuwe gbɔn Jezu-Klisu ji é. Jezu-Klisu e wa gbemefí bó wá hen hwehuhu sín hlõnhlõn e legba só dó do ace kpa nú mí we é bí hen trú bó wá hwlén hwehutó lee gan é. É we vó mí xó. Mawu wíwe e no mɔ nú e do nǔgló léé, bónó mɔ nú e lin we ayi towe de lee é kpó dǔdǔe wa dó nǔgló we a de lee é kpó sín nukɔn we a de. A síxú búdí Mawu ǎ, a síxu le só nǔwiwa towe lee sexwe do Mawu ǎ, do mee blo tó é no se nǔ dǔ ǎ é? Me e blo nukún é no mɔ nú dǔ ǎ é?

“Dó Mavɔmavɔ ɔ no kpón ayikúngban ó ji bí kpannu bonɔ no medǔdǔ e sín ayixa do jí éyétɔn kédǔ lee é gúdó.” (2 Kloniki 16:9).

“Dó Mawu do nǔwiwa gbeto léé bí tɔn mɔ we. É do afɔdǔde medokpódokpó tɔn kpón we. Zínflú kabí kú sín ablu dǔbu de nú nyladowató lee hen ó yǔ na hɔn yi be címe ǎ.” (Jobu 34:21,22).

“Amó Jezu ka ganje yǔwu ǎ, dó é ko mɔ do nu yǔbi ɔayí.” (Jaan 2:24).

Ényí mǔ hün: “Nǔ nyɔ nú me è e só nǔwanyido tɔn lee ke é, me è e só hwe ke é! Nǔ nyɔ nú me è Mavɔmavɔ ó ma xa hwe dó kɔ na ǎ é, me e yixa me ahizi kwíndokpó ma de ǎ é!” (Hanwema 32:1,2) (Mí ni le xa Hanwema 51). Jezu le kpodo mí yló we égbé din: “Mí wa gǔnce mí me dǔde e agban kpen bɔ nú gbeto lee é bónú ma ná gbɔje mí.” (Matie 11:28-30).

J.R. Gschwend.

1. HWEHUTJ SÍN AYIXA

ÐIDE LÆE SÍN TÍNME

ÐIDE NUKONTON

Ðide éls xlé súnnú kabí nyõnu e ma ko le vo jo ä bo kpoðo mayise me é sín ayixa, é we Mawuxówema ó no yloðo hwehutó, me e agbazamejlo læe kpó nüdosin gbemefí ton læe kpó kp'ace na e xó ðo we e ðe. Læe ayixa ó cí ðo Mawu nukúnme é pépépé we ðide éls dexlé. Læe e ðo gben ðo Lögbe sín wema me és, nukún é ðo nyagaan bo má nyókpón ä éð ahannumu we dóóó. Lögbe 23:29-31 “Mæmæe kónnó ðo aaa ðo we? Mæmæe kónnó ðo ooo ðo we? Mæmæe kónnó ðo adon ðon we? Mæmæe kónnó ðo vo sa we? Mæmæe kónnó ðo wü gble we vönu? Mæmæe kónnó ðo nukún nyagaan? Mæe no yi cí vëen sonu læe e we. Mæe no yi cáká vëen bono nu læe é we. Vëen e cí hetooð boðo kén só we ðo vëlu o me bóná nyó konnu bo a vedo né és, ma nyi ko kpón ó. Dan ðohun we é no wá xú adü me bónó wá ðu me dan adiveno ðohun. Nukún towe táá wá yi je agaletó læe kpón jí bo ayi towe na wa je jikwíxó læe ðo jí.”

Gbetota e ðo ðide éls jí é sín gwlé ó, mi mo kanlin tenmetenme læe wà xwé sónyì gbetoxyixa ó me, éné we xlé læedo nylado gó ayixa ó me so é, ðó ayixa ó me we nyí noten bónyí azinkan nylado mĩton læe ton. Mawu ðo nú mĩ gbon ðoðayitó Jelemii sín nume ðomejí “Gbetoyixa hízì hú nübí, bo dá: mæ ka síxú mo do n'í?” (Jelemii 17:9). Jezu ðesú le tedě xó mōhun jí bó ðo: “Ðó gbetoxyixame we nü nyanya læe bí no gosín, aga, nükwíjiwiwa, mehuhu, ajo, winwan, hunnylanylá, ahizi, yëlu, menusumenukúnme, menudíðo, goyiyi, taðu. Gbetoyixame we nü badabada éné léé bí no gosín bónó hen e blí.” (Maki 7:21-23).

1. Xevãno – Xevãno ó ðekpe ton we mebĩ no kpón, amõ, ðo gbeto sín ayixa ó me fí din ó nylado è e yloðo goyiyi é we é dexlé. Lwisifæe, wensagun mecotó, bónyí Mawu sín wëzizahentó d'ayí, bónyí Mawu sín wensagun ðokpó d'ayí e wa bé goyiyi bo je kpó hlón jí bó wá j'ayí bo húzú Mawu sín

ƙentó: **LEGBA.** (Ezayii 14:9-17; Ezekyelu 28:12-17).

Goyiyi ɔ zome sín azanjí we é gósín bónó ɔe édeé xlé gbɔn alɔkpa gège; Medeleé tɔn bónó yí dɔkun yèton sín gó, medévo leé tɔn bɔ léedo yé yí kplón so é sín go we yé nɔ yí, kabí léedo agbaza yèton mé bɔ yé tuun acó so é, bónó ɔo mé xlé to we, winnya ka só d'eme nú yé vóvó ă. Medévo leé tɔn bonɔ bé acóbanú leé kplá yedede, wɔ alɔke nelee... lée e ɔo gben ɔo (Ezayii 3:17-24) me é ɔhun. Medévoleé nɔ yí go ɔo tɔgbotɔgbo yèton leé wú, to e me nu yédesú ɔ nyí é, núwalɔ yèton, lée yé nɔo jì lonyi tɔn kan gben é, yé ka só nɔ flín xó éyé ă: "Mawu nɔ gbe goyitɔ leé sín xó bónó nyó xome dó me e nɔ só yédee hwe leé é wú." (1 Piyee 5:5). Mawu gbe wán nu goyiyi kpó gbekánnúme kpó. (Lògbe 8:13). "Gbekánnúme nɔ hen nú gble bɔ goyiyi nɔ zìn me de." (Lògbe 16:18).

2. Aglavuncukú – kanli wánlunwanlun è, nú è é mɔ é bí we nɔ jló e é. Agbazajlo leé sín tenme we é ɔe ɔo fí din, gbencnyido, ayɔɔide, agaliie. Nylado éné leé wa flá gbe e me mĩ wa ɔe égbé din e nyí hwenu gúdotɔn léé é káká bɔ, mĩ ɔona mɔ kpowun ɔo nùgbo jén Jezu ko ɔo ɔayí bo ɔomejí azán gúdo tɔn leé ná cí Sodomu kpó Gomɔɔ kpó hwénu ɔhun, é ɔo xóné din eó xwe ko ɔibla yi afowo.

"Nukúnhunhun" alɔkpa éné ɔ súnú léé kpó nyónu leé kpó kéde we é nyi alɔ hen ă, amó é lé nyi agbo byɔ sirisenno leé lomó sín xwé, azɔxwé léé, azomexwé léé kpó kplónyijĩbɔalavo sín xwé leé kpó; Eóó, gblebglezo legba tɔn éné leé ɔ e dó kún tɔn gbɔn ayixa leé bí me agba, nùkɔnten leé, manahenvleten léé, agawema leé kpó nú mōhun ɔevo leé kpó bo zé dó ɔo melee ɔon do núnyanya me we. Bɔ nú e Mawu yɔɔo hwéhuhu eó e nɔ yɔɔo "nukúnhunhún" kpowun. Mewinnyawínnyá wōbuwōbú nɔ kpóndó wēma e xa we yé ɔe léé é wú, fímu alɔkpa e kpón we yé ɔe leé é wú bóno yí zán gbe nyi do bónó wa ɔo un ko nɔo e ɔ. Manahenvletɔ súnú kpó nyónu kpó déléé tɔn bo húnxa bí bólé húzú sákábó lɔ, bɔ gbetɔ mōhun léé we ka húzú kpóndéwú nú dinvi leé. Wedúten leé lomó nɔ wá húzú gbegbleglézántèn. Gbemimezantó aditi

dědee Mawu xlé mǐ lɛɛ éś međe sóńś wanũ yědɔhun ă. Jozefu gbetś lée: (Jenezi 39 kpó međévo lɛɛ kpó). Nyade tǐn bónyǐ mayisenɔ dɛmakánkpwé bónyǐ Zulúunu, ényǐ međe lɛ aga ś é nɔ dótè cóbó nɔ hu ă, élś hen ś é ná kplón nũ mǐ dó nukún e mǐ hun dobũ bođɔ é wú bó sǐxú lé dó hwe mǐ dɔ hwedɔzangbe lɔ fɛɛ. Mawu dɔ nú mǐ dɔ mǐ ni da ayihun xá aga ă, mǐ ni hɔnná we é dɔ. – “Abǐ mi tuundɔ me e tédó Aklunś ś wú é húzú nũ dɔkpó ś xá ɛ ă cé? Mi ni hɔn nú aga. Hwe dɛvo e gbetś nɔ hu lée é yagba édésú ă, amđ me e byɔ agagbeme e hu hwe do édésúnɔ sǐn agbaza. Kabǐ mi tuundɔ agbaza mitɔn we nyǐ Yesinsen e dɔ mi me e sǐn nɔten ă cé? Yesinsen e Mawu na mi bɔ mi ma só dɔ midésú sí ă é. (1 Kolentinu 6:18-29). “Enyǐ međe vunvun Mawu sǐn nɔten ś, Mawu na Vunvún é mǔké; dɔ Mawu sǐn nɔten mé bɔ nũ e mi ka nyi e nɛ.” (1 Kolentinu 3:17).

3. Agluza – ś ahannumunɔ kpó winwan sǐn gbe kpó sǐn tenme we é dɛ dɔ fǐ. Kanli adũngbonɔ we, bɔ nũ e é mɔ é bǐ me lun awɔnnu do we é nɔ dɛ bonɔ dɔ dudu we bonɔ dɔ yiyi we, nũ ś kwǐji ooo é gbo ooo ahótótó. Hwehutś sǐn ayixa ś lée é dɛ é né, é nɔ yigbe nu xó è e dote n’i é bǐ, xógbe lɛɛ bǐ, wɛma alɔkpa lɛɛ bǐ kpódó dɪdɛ e nɔ “hen me gble” lɛɛ é bǐ kpó. Gbetɔgbázá è e ko blo sǐn do dɔ alɔtonji b’éná nyǐ Mawu gbede ś sǐn nɔten éś, e wa dɔ su na kpó nũdudu e vé ɛ lɛɛ é kpó, gbetakpédo zinzan, azɔnnunu kabǐ azɔdonu nɛ mđ, gɛennunu kabǐ nũ e nɔ wa nyanya nu me lɛɛ é zinzán. Azɔnnunu ś wa má súnnú kpó nyɔnu kpó bǐ din bɔ heelu. Mawu sǐn hlɔnhlɔn kédé jén hen ś é na tún kan nu me mǔhun éé dɔ lɛgba lɔme bonyǐ azɔnutś lée é. Sinsenno lɛɛ dɛ na lɔn gbede bó nũ azɔ dɔ amǐsaxɔme ă, dɔ é na mɔ dɔ émǐ jlémđ hũn émǐ dɔ sú, din ś dɪe agbaza yědesunɔ tɔn é ka nyǐ Mawu sǐn nɔten nũgbo eś, yě ka ja su dɔ na gbe ś yě nɔ kpón gũdo ă. – “Kabǐ mi tuun dɔ agbaza mitɔn we nyǐ Yesinsen ś sǐn nɔten ă cé... bónú međe dɔ su nú agbaza tɔn ś Mawu na vunvún i ś mi tuun mđ ă cé?” (1 Kolentinu 3:16-17; 4:18-19).

Me e wan é lɔ ś heelunú wa we é dɛ bođo wǎn lun dó

Mawu wε. Nũ wε mĩ nɔ ɔu bónó nɔ gbe, mĩ ɔu gbe ɔó nũ na ɔu wú ă. Me e xove sin é hen 3 é na ɔu nũɔuɔu e xóɔé ma ɔ'ewú ă é bo góxo, amó nũjlomezexwéwu 3 ná ɔu xó sú wε tegbe ɔu “sówá, sówá!” kabí “sówádéjĩ, sówádéjĩ!”

Nũjlomezexwéwu 3 nũɔe nɔ jeme n'i ganjĩ gbede ă, é kónnó góxo gbede ă. Alenuwemaxóó 3 ɔmejĩ, ahannumunɔ kpó agidiwlo kpó 3 e ɔona nyi hwán ɔu yé bó hù. (Detelonɔmu 21:18-21). “Ahannumunɔ kpó me e nɔ ɔu nũ dín gbě é kpó 3 yéɔee ɔn ɔu ya me wε yé ɔe, me e ma só ɔu éɔee sí ă eó nũɔe wε é nó bekpla kpoun... Vĩ e je gbeduɔ leɔ sín gbě ɔu ji éó daatɔn ɔó winnya wε é ɔe.” (Lógbɔ 23:21; 28:7). Flín ɔu nya ɔkunɔ ɔe tĩn, bonyí bígloceme ɔesú titeungbe, bɔ nũ nɔ jló e ze xwé wú, é wá kú bo wa yĩ xwétɔn ɔu zome, bɔ zo ɔu nũɔn wa wε bɔ físdóó hán! Ahannumu 3 nylado e ɔeme eó é ɔu dandanme b'eni ɔu. É ɔu gannaganna wu wε e ma síxu ɔu xótɔn ɔó wleɔeeme ă. Mawu ɔu nú mĩ sónyĩ wèn ɔu xó tɔn me ɔmejĩ ahannumunɔ kwíndokpó kún ɔu séxwéto 3 na mɔ wε ó. Ahansyénsyéndatɔ leɔ kpó sisatɔ leɔ lo kpó 3 nũ wa nyi ɔu wε yé ɔe, ɔó Mawu ɔmejĩ: Heelu nu vēennutɔ ɔemakankpwé leɔ kpó me e nɔ cáká ahansyénsyén bónó nu leɔ é kpó. (Ezayii 5:22). Heelu nu me e nɔ ná ahansyénsyén nɔzotɔn é, heelu nu kwi me e nɔ ɔó ahan kɔji n'i é. (Abakúku 2:15). “Xapu kpó lwítu kpó, hũn kabí kwè kpó vēen kpó nɔ ɔu agó yétɔn; amó yé kɔn sónnó sí Mavɔmavɔ 3 sín nũwiwa leɔ ă.” (Ezayii 5:12). “Mi ma blé miɔee ó: hunsentɔ leɔ, agaletɔ leɔ, gbetakpédozantɔ leɔ kpó ajotɔ leɔ kpó, me e kwé ɔó taɔu leɔ é, ahannumunɔ leɔ, yadonumetɔ leɔ kpó mefintɔ leɔ kpó gíngan xwe axósúɔuto Mawu tɔn me ă.” (1 Kolentinu 6:10). Hwehuhu ɔeɔe e nyí ninɔme mitɔn gbemefĩ tɔn 3 tɔn leɔ é ɔu vaan bɔ Galatinu 5:19-20 gɔ 3 ɔu. Agbaza 3 sín nũwiwa leɔ ka ɔu gannaganna, yé wε nyí, agalile alɔkpa leɔ bí, gbekwíjizinzan, gbetakpédo zinzan, hunsinsen, majikiblobló, kendome, jléɔuɔ, wũhwan, kanlinnuwiwa, aɔn, klán gbemadokpó, nũjlomezexwéwu, ahannumu, nũɔudingbě kpó nũ hũnme éné leɔ kpó. Me e nɔ ɔu nũ móhun sin leɔ é tí xwe axósúɔuto Mawu tɔn me ă.” – “Mi ma nu ahan mu ó: gbɛnɔnyido wε. Amó Yesinsen 3 ni gó

gbezan miton me.” (Efeginu 5:18).

Wen e Jezu sédo me e ko xú léé é dje: “Ényí ko xú mede hün ní wá gónce ba nu sin!” – “Mi me e ko xú léé é bí ni wa to nu, me e ma do kwé à é lo ni wá! Mi wa je vèen kpó léé kpó vónu, ma sú flándokpó!” (Ezayii 55:1). “Me e na nu sin e na n’èé é s kó sóná xú ì gbede à, bo sin e na n’èé é na húzú tojoten bona sa káká henyi gbemavomavo me.” (Jaan 4:14).

4. Logoza – ó fonlin we núwiwa ton xlé, nú e mí dona wa égbé é s eno sódó só, devo nyi azé (majiki). Númadí we nyi azé sín hwéhuhu. Fonlinno sín jló lée no hu i, do aloton gbe núwa. Nú no do jlójló e we sín zánzan yi gbada. (Lögbe 21:25-26). – Jozuwee wa do nú Izrayeluvu lée do: “Mi ma di fonlin ó, bonu to ó na je aló miton me.” ...Gbetogbaza nó no hennisyé n me à wú we nyóna Mawu ton lée moyí no vewú n’i. Jezu doméjì: “Mi ni dógán bo gbón honli sógwésógwé ó nu byó e me;” (Luka 13:24) – “Me e ba e na mo.” “Axósúduto séxwétón ó hlónhlonnú désú we bo me e dú zingbidí ton titeungbe lée é we no byó e me.” (Matie 11:12).

Nú e kan hwéngan miton kpó lĩndon miton lée ni no ganji do Mawu me kpó é s ényí fonlin byó finne ó é n sísé me yi dó dundongbenú. É no gbé do mí ni ma xode ó, lé Mawu sín nú e do gongonme lée é s mí ni ma nya gbétón ó, mí ni ma je dokun aditi dede e akpagbe Mawu ton dó nú mí lée é ó: fonlin no hu me we. Nú Mawu kpló we bo do hwi ni yise dandan bo je é mí sen jí bésín égbé ó, lègba na do hwi ni gbo bónú ayí ni hön kabí hwi gbo bo note kpón azán e na jexá é dèvo, ayí ton ka do na hön núwe we gbede à jen ko né. Bo a na yise à káká bóná kú Klisu mevo kpoun. Mawu do “Ényí mi se gbe ton égbé hün mi ma syén ayixa miton lée ó;” (Eble 3:7-8) Me dede e s yise yétón dó nã me bomá yise à káká bo kú lée é gbélú. So e ja e nyí towe à.

Mewito ó sín afoligbe sín amawato lée ó logoza sín akpa me we azé yétón lée dè no de hwedelee nu. Do di de miton me

fí din 3 hwéhuhu e nyí azè e wú wé é dɔ xó dó, e no gbé Mawu gbède ɔ wú gánje bónó ganje majiki wú kábi e no dɔ majiki ɔ blo wé kabí e no dɔ nú kan nú mē wé. Mawu sín xó 3 dɔ mí ni súxó yí Mawu gbède e dɔ gbesisɔme bona gó alɔ nu mí dɔ azɔn kpó wúve kpó sín hwenu, dɔ gbedabludome kpó nūhanme kpó sín hwenu é, mí ni ma yi gánje mwenkantɔ léé wú ó; “dɔ gbeto gbeji 3 Mawu wé no kplá e gbɔn fí e é na gbɔn lée é.” (Hanwema 37:23). Mavɔmavɔ 3 no ná xúsyén gbetɔ dɔ nūwiwa tɔn lée me bo nūwiwa tɔn lée no nyó nukúntɔnme; Ényí é j'ayí 3 é no yi bɔ ǎ... “Dótɔn susu 3 zánfónhwejí wé é no gosín ǎ, é kónnó gosín gbadahwejí ǎ, éka le nyí gbèxlolome wé é no gósín ǎ. Amò Mawu wé no dáhwe. E no sɔ medè hwe bónó sɔ medè d'aga.” (Hanwema 75:7-8). Mawu zɔn nudelée Izrayeluví lée bodɔ: “Mē e no dó vitɔn súnnú kabí nyónu zo és e dɔna mɔ mē mɔhun dè dɔ xwé towe gbe ǎ, nūkantɔ lée, me e no kpón jīnukúnsín bonó dó kan nú nú mē lée é, mwenkantɔ lée, majikiblotɔ lée, azègbometɔ lée, me e no dɔ azɔndatɔxwé-nūwatɔxwé gbɔn wé lée é, me e no yi kan nú byɔ klútɔ lée é, e ni ma mɔ mē mɔhun dè dɔ xwé towe gbe ó. Dó agò heelu je dó Mavɔmavɔ 3 wé mē e no wa nū mɔhun lée é dɔ.” (Detelonɔmu 18:10-12). “Cuku lée, azègbometɔ lée, agaletɔ lée, mehutɔ lée, hunsentɔ lée kpó mē e yi wán nu adingban bonɔ dɔ lée e kpó bí ni tón je henkén.” (Nudexleme 22:15). “Mí ma kpanta mē e no xomlá nūdoyeswíme lée é ó, mí ma yi nūkanumetɔ lée gón ó; mí ma nya gbè yèton ó mí táá wa du su xá yú: Mavɔmavɔ Mawu mítɔn wé nu mí.” (Levitiki 19:31). “Ényí e dɔ nu mí dɔ: Mí ni yi ba do nú nū kpón dɔ bokónɔ gón kabí nūkannúmetɔ e no dɔ kwín kwín wé, fágbe sa wé lée é gón hūn, mí ni bo dɔ: Akɔta dɔkpo e dɔ te lée sánná kan nú byɔ Mawu tɔn ǎ cé? Mekúkú lée wé é ná no savo na dó mē e dɔ gbé lée e tame à? Nū m'ǎ nyí sén bónú e na dɔ kúnnú dagbe nu mí! Ényí e ma dɔ mǔ ǎ 3, akɔta 3 ja hínhɔn dè mɔ gbe ǎ.” “Ényí yè ma dɔ xó gbɔn mǔ ǎ hūn wéziza ka vé yè.” (Ezayii 8:19-20).

Ée a dɔ wéma éye xa wé din és, Mawu dɔ dudɔ nuwe wé dɔ hwi ni le vɔ jɔ bo jó gbé towe nú émí, loɔ logozo sín

ninome e wà xwé sónyi ayi towe me e do dudu nuwe we do hwi ma lon bo yigbe ó, bódo xesi do we we mōhūnkótōn. “Un ka yise din ó nē mecelee kánná dōgben, xónton ce lee káló, gbeto te ton lee xó? Bo un sánná nō yi agōgbe bo yí dú wè dē ā bo gbedudu nelee bí na gló mi do we e de din à?” Dokun madodogbo e do Jezu me lee é, Fífá ton dēmakankpo ó, Awajije ton tegbe ton, Gigo ton, Gbemavomavō e acó kpó he kpó na kpé é we a na kpón bo gbo nū e na jódo we a de lee e kpón sédó. Hwe e nu a yigbe nū Klisu do é ni wá nō ayi émitōn me éó nū éné lee bí gudo we a doná leko sín, din e kúxesi kpó gbeto xesi kpó só we dó legba kánnu é... bónú é ná tún kan nu mededē e kúxesi hen kangungún yētōn lee é. (Eble 2:14-15). Ye e zón bo a do nā dó nū Mawusinsen ó we é do ayi towe hen syén we b'ená wá xú bí kákókákó logozokpa dōhun.

5. Kpó – ó adankanlin we n'i b'énó ja nu dosin gbe bóno kpón gūdo ā. Wāngbe, xomesin kpó blekézejije kpó nō wá hūgan gbeto yixa bo hwehwe ó nylado éné lee bí nō wa don e yi jónú mehuhu. A síxu dógān bo du do xomesin ji bo síxu du d'ejí káká yi je gbedokpó b'é le là baun bōnpu dōhun kpoun. Gbe we a lo yí kpoun do nū do mō nūgbo bo byó Jezu do é ní tún émi sín ayixa baḍabaḍa éné sín kan me. “Din ó mi ma sin xome ó.” (Jenezi 45:5). “Jō xomesin dó, ma fyó ó, ma je ma ó, a wa mō hūn é nyó ā.” (Hanwema 37:8). “Majije ó alánnu we é nō wa, bo xomesin nō hen nūbí vunvún, lo mē ka síxu mléte do wūhwan nukōn?” (Lōgbe 27:4). – “Ma nō yawū sin xome ó, tamemakpénānō lee sín nūwiwa we.” (Ekleziasi 7:9). Amō din ó mi ni jó xomesin do, bó jó majije dó. (Kolōsinu 3:8).

Me gēge de bóno do gān do we ba hwíhwe xomesin ó bóno do ahan nu we kabí hlōnbiba te, “amō dan sín aḍive we nyí v'ēn yētōn. Dan baḍabaḍa sín aḍive we.” (Detelonomu 32:33). Hlōnbiba nō vivi nu ayixa hwehutó, lo Mawu ka dōmejí émilé kéde we dó ace bóná ba hlōn nū mí. Jezu dōmejí: “Mi ni yi wān nu kentō mitōn lee.” Mawu zìn aló d'akón do ényí mí só hwe ke me e je ago dó mí lee éó émiló na só hwe mītōn lee

ke mi. Akpo sín nunome kpó hwinnyahwinnya sín ninome kpó ó Mawugblame d'álo móké we. É na fun ahwan bo hu gbetó té wéno lé nyí jló nyanya e no wa gbetóyixame lee é. Énewú we sín bo ényí mí jlo nú fifajofífa ní no ayí káká sóyi ó, é ná sódo ayi míton lee me.

6. Dan – ble Eva do Edenu sín jikpá me. É hen vívi sín kondokpó dagbedagbe e do Mawu kpó gbetó kpó téntín é trú. Hwenu e Adamu kpó Eva kpó waxwé sónyi ayikúngban ó ji bodo ganji xá Mawu eo, é vémo nu lègba, wensagun è e ko kpiapé zindé d'ayi é, b'é je wú hwàn Adamu kpó Eva kpó jí do Lwisiféé sín ten e me yé de é wútú. Wúhwan we zón bo legba tuundo émi na gblé gbe do nu yé bó kpéwú bo kán yé sín gbe dagbe e du xá Mawu we yé de e kon. Lègba sín wúhwan dokpó ó kpódó nukún do megbanme dokpó kpan waxwé sónyi medeleé yixa me, ényí yé mo do nú nyo nú mede b'évo kpede hún wúhwan bé né. – “Wúhwan ó kútome dohun we é de, é nó se gbo á.” (Han lee sín Han 8:6). Éno kplón nnyanya me bono hen nyóna medeleé ton gblé; é síxu lé zón bo a yi hu me fee. Nú e no je do asú kpó asi kpó délee téntín lo tawun e ne. Wúhwan we hen gbèdo kpó wángbe e do azó lee me é kpó gbe ó me bí kpaaa e kpó wá. mawuzowató lee, Mawuxódotó lee kpó agungan lee lo kpó yi d'eme á, gbo we yé ka lo gbo bo du do wúhwan ó jí bó lé do acéjí nūdohun bóma lon n'í ó, bá do nūnyoé zinzin, é ma nyí mó á bonú Mawu wa jle nú daxó gbón azótónwató dèvo ji vlafo bonu é ze yèdeele tón wú ó legba táá só wúhwan dó ayi yétón me bódó hen azó e wa nú Mawu we yé de é gblé.

7. Adingblo – ó kó we é no du bódo winwan sín tenme do fí, “wanyiyi dó nú kwé e no don nylado lee bí wa é.” (1 Timotee 6:10). Do Konwungóo ó e no wa mo adinglbo alokpa delee bo yé no do nūvinuví lee fođu we do gbetome bo adogo yétón no do hlónhlón we káká bonó là baun bo yé no kú cóbó no gbójé. Me e nyí bigloceme e síxu ja alo ke ba na nú wamamóno lee kpó gbèdonano lee de kpó gbé á, amó é no ténkpon bonó nya gbemefidokun ó sín gbé gbón ali

bí nu, é síxu xo ahizi é síxu no wen, é k'én ä, éyé dókpo ni ve je dökun gbemefí tón, gbemefídökun ó kánná jeko bo kósúkósú ná du. Jezu desú dóméjí: "Mi ma kplé dökun mitón lee dó ayíkúngban ji ó, dó fí ó, nú no jeko, kósúkósú no nyí nú bo ajotó no tón dö bónó j'ajo, loo mi ni kplé dökun mitón lee dó séxwé, kósúkósú no nyí nú do fínné ä, ajotó kónno tón dö bónó j'ajo ä. "Dótón fí e dökun towe de e we ayi towe na no." (Matie 6:19-22). Akáán kpó metón lee bí kpó kú dó akwé kpó sika kpó, awinnya dekpedekepe lee kpó awu dagbe lee kpó je nukón n'í. (Jozuwee 7). Ahwanvu Jezu tón e no nyí Judaa Isikalioti e yi dó kan ko bo kú dó kwé gbové e káká b'é yi sa Mesi tón Aklúno tón dù. Akwé ó we nyí nūnyanya ä sika ó we ka nyí nūnyanya ä, loo wānyiyi dó nú kwé e no hwlá cí gbetóyixame é we nyí nūnyanya ó. Gbón wékezo ene ó bí me ó, akowe, glesi, súnnú kpó nyönu kpó wöbuwóbú tìn bóno hen gbe yédesúnó tón kpó me yétón lee tón kpó gblé dó jlö nyanya dökunjije zogbe tón wu, bónó zín ta kpó awa kpó bí dó aji kpón zunta bo nyí gá lee me, só kabí cukú na kán wezun bo a na do éé ná je nukón é ba du kwé gbeungbeun tendo dokpo ó me. Dökun na je zogbe ma mo wúve gége sín jlö no sé me do me hu gbe kabí e no yi dó kan ko. Kwé je nukón nu me, axitónnukún-agbancólónyíce, nyiwesölé kpó nyiwekpéwu kpó bí we xo nú do akpa dokpo ó me. ðé bi do toxódido kón bo kpa ace nu me délee we ààà, afó te wamamóno lee ji dó e ko dó kwe wú, kabí sinsengun dé só dó ta bo só ta kpó awa kpó bí do wa azó d'eme hugán Mawuzó ó desú, dó ten e me de e wutú. Eno d'ewu bónó do hwe da nu Mawusentó éé do "mewiwe lee" me bo do Klisu xwedo we téungbéjúton bó ma ka do agungbe dé sín nyíko me ä lee é we. (Maki 9:38). Jezu dóméjí: "Mi ni no zo nú nú e nyí gwé e bí; dó dökun metón lee we no zón bo e no no gbe ä, nú ó síxu do me ó sí gbón dëbu." (Luka 12:15). Nya dökunno tamemakpénánó ó sín hwenuxó díe lo: "Jinukún nyó nú nyade kónnyi kpó, b'é je wé de jí bo do: Nè un kanna wa gben din? Ten möhun do asíce bónú jinukún ó bí na no ä. Din ó nūe na blo é díe: na mu agó ce lee, bóná le vó éé kló hú mö lee é bló, bóná zín jinukún ce kpó dökun ce lee bí kpó d'eme; bóná do nú líndon

ce ɔ: “Lindɔn ce, nyɔna ɔ asitowe gédégédé bóná xɔ xwe gège; gbɔje, banɔdu, nu ahan bo je awá. Loɔ Mawu ka ɔ n’i ɔ: Tamemakpénanɔ! égbé zánme din ɔ e na yí funfún towe sín asiwe; bo nú dède e a ka xokplé nélee éɔ, mɛ tɔn bí káná nyí lo? Mɔdɔkpó ɔ we é ɔe nú me e ma je dɔkun nu Mawu á bo xɔ nyɔna kplé nú édsú é.” (Luka 12:17-21). Ényí mede wa dɔkun gbɔn kámegome bo gbe ɔ bí ɔe ace tɔn me bónú édsú ɔ ka dɔn ɔ, le té é ka mɔ d’eme? (Maki 8:36). Jezu ɔe nú yé ɔ: “Ado ni ma hu mi dó nú e mi na du bo nɔ gbe e wu ó... gbe hugán nɔdu... Dó mayiseno lee we nɔ ɔe nú éné lee gbé nya we. Tó mitɔn tuundɔ mi je do tɔn. Axɔsúduto Mawu tɔn we mi na ba bo e na só nú éné lee bí xújí nú mi... Dó fí e dɔkun mitɔn ɔe e we ayi mitɔn ɔe.” (Luka 12:22,23,31,34).

8. Legba – é we nyí adingbannɔ lee bí sín tó bo nyí adingban lee bí sín tó bo do ɔe núe ko nyí hwéhuhu é bí zɔn we ɔe fí. É we kpa ace nu ayixa ɔ. Jezu ɔmejí: “Legba we nyí tó mitɔn bo mi jloná blo nɔdède e jlo tó mitɔn é. Sín do ɔ mehutɔ we n’i, b’énɔ ɔe nɔgbɔ á, ɔe nɔgbɔ ɔe gbezán tɔn me á. Hwenu è é ɔe adingban ɔe we éɔ. nú e ɔe adɔgo tɔn me e ɔe we jén é ɔe: ɔe adingbannɔ we é nyí bónyí adingban sín tó.” (Jaan 8:44). Adingban è “e ma tuun á” bo ɔe é lo nyla sɔ adingban gougoun. Adingban delee tɔn bo e nɔ ɔe, e nɔ “wlan”, e nɔ “blo”. Yemenuwatɔ ɔe adingbannɔ we n’i ɔe é nɔ wa nú mawu e mɔnɔ ɔe adingban gbede á e ɔehun. Yíseno síxu ɔe adingban á – “Ényí mí ɔe zínflúmenú lee wa we bo ka ɔe mí ɔe kpó xá e hún adingban ɔe we mí ɔe, bo mí nɔ ɔe nɔgbɔ á.” (1 Jaan 1:6). “Cuku lee, azégbometo lee, agaletɔ lee, mehutɔ lee, hunsentɔ lee kpó adingbannɔ lee bí kpó ni tón je kóxo.” (Nɔdexléme 22:15). Nú ténwe tɔn bo Mavomavo ɔe gbe wán na bo élé lee d’eme “kúnnu ago ɔetɔ kpó adingbannɔ kpó...” (Lɔgbe 6:16-19).

9. Sunvi – ɔ ayidote gbetɔ dɔkpɔdɔkpó tɔn sín tenme we é ɔe ɔe fí. Do ɔe éyé me ɔ, é wí, bo bádá, bo d’agudu bo le cí ɔe amlɔ me é ko byɔ ɔehun ɔe hwe magbokɔ dède e é nɔ tuun bonɔ ɔe huhu we lee e wutú, é ba nukúnnú kpo bí bo nyí nyladonɔ bí yi fó, káká bo só tuun nú e édsú nɔ

dosin e bĩ ă. Hweḍeḗenu ́ ninome mōhun no ḍo xwíí, hweḍevolee nu ́ é no ḍo jaja ji. Hwenu è e na kpón bo ḍo xá me e we éyé no dó hwe me, bónó kpón bónó ḍoxá me hwenu è e ḍōna do hwe me e. – “Amō Yesinsen ́ ḍo taun ḍo azān gūdo tōn lee me ́ meḍeleee na jó nūḍiḍi dó, bóná téḍó nūḍoyeswíme nyanya lee kpó nūklónme lēgba tōn lee kpó wú, gbōn yemenuwiwa nūnyanya kplón me tó ḍēḍee ko tuundō zomewuntun ko ḍo émí wú lee é tōn gblame...” (1 Tinmōtee 4:1-2). Ayixa lee ní ḍi sésé- sín nūbaḍabaḍa bĩ me. (Eble 10:22). Hūn ayixa ́ me -cí gan zozo we e do fyó e ná ḍohun.

10. Mawu Sín Nukun – ́ ḍo nūe ḍo jije we ḍo ayixa ́ me é bĩ mo we. Nū mōhun ḍe bo nukun tōn myōno ́ na bakpo ă; éné wú we É no mo nūḍeḍe e lén dó nūglō we ayixa no ḍe lee e bĩ. (Ḍo ḍiḍe éyé-lee me ́, nūe gbētó sín nukúnme no ḍexlé é sín tenme we nukún ́ lé ḍe do fí).

11. Zode – vūvu e ledō ayixa ́ ḍo ḍiḍe ́ me fí éó wanyiyi Mawu tōn e ledó hwehuhuyixa ́ e xó ḍo we é ḍe. Mawu gbe wān nu hwehuhu nūgbo, loo É yí wān nu mĩ bo jló nū hwehutó ́ ni ḍōn ă, amō ni le vo jo ba gán. Jezu wá xo hwehutó lee sín kú sí. (Luka 15:10). Ényí hwehutó ḍokpó le vo jo ́ séwxéto ́ me bĩ we no j'awá gennyigennyi. Zode vūvu lee lé ḍo Jezu-Klisu sín hun xó ḍo nū mĩ we, “Lēngbōvi Mawu tōn e no ḍe gbe ́ bĩ sín hwe sín i é.” (Jaan 1:29).

12. Wensagun – ́ xó Mawu tōn sín tenme we é ḍe do fí. Mawu jlona ḍo xó nū súnnú kpó nyōnu ee kpó hwegban xwē ko dó akún ná bo yē ḍo azon wen we lee é bonú yē ni le vo jo bonú wēziza Mawu tōn kpó wānyiyi tōn kpó ní moten bo byó ayixa yētōn me.

13. Ahwanne – ́ Yesinsen ́ sín asyá we, Yesinsen nūgbōḍto e no xlé me vaan ḍo e hu hwe é, bónó ḍo nūjlojlo kpó hwedida kpó xó nū me é. Ḍo ḍiḍe ́ me fí din ́ Yesinsen ́ ḍo henkén, é ḍo gbētóyixa ́ me ă. É sīxú no fíe hwehuhu ḍo ace kpa ḍe we é ă.

Ényí ayixa è e ɔe ɔo fí é xlé lée hwidesú sín ayixa ɔe é hün, xó we a lo sú yl Aklunɔ́ s̄ dó hwenu. Hun ayi towe n'í bo náten xó tɔn sín wěziza bónú é bys̄ e me. “Dì nū nú Aklunɔ́ Jezu-Klisu éné s̄ a na mo hwengan.” Mawu jlona wa azs̄ e ɔo fínné é bī, É zìn alɔ́ dó akón ɔo Émí na húzú ayixa hwitɔn, bóná ná yǔɔ e ɔo nunome yǔɔ é dǔvo hwi. Dide wego s̄ na xlé nū éné.

DIDE WEGO

Dide éls̄ xlé ayixa e húzú ali bo je Mawu ba jí é. Wensagun s̄ hen hwī, “Mawuxógbede hlǎnhlǎndowū e dá hú jivi nuweno bonɔ ɔe adɔ nū káká bóns̄ kán lǎndɔn nyi vo nu gbigbo, bóns̄ ɔe tɔn lee nyi vo nú gǔfeme lee é: é nɔ́ dá hwe nu ayixa s̄ sín linlin lee.” (Etie 4:12). Dokpó géee jén gbeto nɔ́ kú bo éné gudo we hwedida nɔ́ wá... Éne s̄ Mawuxó s̄ flín gbeto ɔo “kú we nyi hwehuhu sín lè.” E na flí hwehutó kpó me e gbe nū ɔi e kpó dó myo jimačí me.

Wensagun s̄ hen taká alɔ́ dǔvo me. Éné flín hwehutó s̄ ɔo mībī ɔona kú. Agbaza mītɔn e mī yi wǎn na ɔo gbetome, bonɔ ɔo avɔ do we, nūduɔu ná we, acó ba ná we ba zán dó yǎcwéme é ná kú, bóná nyò, bóná jì wě, bo hwenenu s̄ lǎndɔn mītɔn kpó gbigbo mītɔn ee móns̄ kú gbede ä lee é kpó na wá jl̄s̄ ɔo hwenukɔn ɔo Mawu sámee. Do fí din ɔ mī moɔo hwehutó s̄ je Mawuxó ɔótó jí bo je ayi tɔn hun nyi wen nú wǎnyiyi Mawu tɔn jí. Yesinsen s̄ je hǎnhɔn dó ayi éné e hwehuhu ko ɔn do ablume d'ayí e me jí. Mawu sín wěziza bys̄ xɔtɔnme bo nya zǎnflú s̄ bī sééé. É nya kanlin ɔǔde e ɔo hwehuhu tenme ɔo fínné lee é bī bo afɔ yétɔn xo yonu. Éné wú we sín bo hwi me e ɔo nū éyé xa we és̄, gbo nu Jezu wěziza gbe ɔ tɔn s̄ ní bys̄ ayixa towe me bónú zǎnflú kpodó nūwiwa tɔn lee bī kpó ná ba fíde gbɔn, lée mī mo gben ɔo ɔide s̄ me é ɔohun. Jezu ɔomejí: “Nyi we nyi wěziza gbe s̄ tɔn, me e xwedo mī é na zun zɔnlin gbɔn zǎnflú me ä, loɔ é na ɔó wěziza gbe tɔn.” (Jaan 8:12).

A na bo dogǎn gbɔn ɔǔbu s̄ hwidesú síxu kpéwu bo nya

2. HWĚHUHUYIXA ĐO FIE É NA GBŔN BO GÁN E BA WĚ

zĩnflú ́ sín ayixa towe me gbede ă, hwidesú sín nũnywen kabĩ me devo lee tɔn dẽbu sixu kpéwú ă. Nũ dokpo gééé è a lo wa b'è kpa we titeungbetɔn dɔ nũgbo me é we nyí dɔ a ni gbɔ nú weziza ní bý gbezan towe me, dɔ hwe mĩtɔn lee we nyí zĩnflú ́. Sun kpó sunvi lee kpó nɔ zawě kpede zãnme nũgbo mĩ gbe ă, amɔ ényí dɔ hwe wa tɔn ́, ablu kpó hĩnhɔn e ma zawě ganji ă lee é bĩ kpó nɔ ba fide gbɔn, Jezu we nyí “nũjɔjɔ sín hwe”. Hwe e nu Aklunɔ ́ bý Jeluzalemu sín sinsenxɔ me é, É nya me e d'eme bodo nyibu, gbɔ kpó ahwanne kpó sa we lee é bĩ, bo flí kwécénumetɔ lee sín tavo gba bo dɔ: “Xwé ce ́ dɛxoxwé we e na yɔ dɔ, loó midɛe lee ka só dó dɔ avaten ajotɔ lee tɔn bló ná we.” (Matie 21:13).

Ayixa towe ́ Mawu sín nɔten we e só dɔ te na. É nɔ jlóna nɔ e me bóná ba acó ná, bá túntún wěziza tɔn, wãnyiyi tɔn kpódó awájije tɔn kpó kɔnnyi me. Hwesókemĩ kedɛ wútú we Jezu wá ayíkúngban ji fí ă, amɔ é wá ba tũn kan mĩ sín hwehuhu sín hlɔnhlɔn kpódó acekpikpa tɔn kpó me. “Hũn, ényí vĩ ́ tũn kan nu mĩ ́, mi na je jlokoko nũgbo.” (Jaan 8:36).

ÐIDE ATŊNGŊ

Ðide éłó xlé lee hwehutɔ e le vɔ jɔ bo je Mawu gudo nũgbo é sín ayixame cí é mĩ. Din ́, é wá mɔ hwe tobutobu heelu dẽdɛè é hu bo éné wu ́ Jezu wá kú dɔ Akluzu ji é. Ényí é mɔ Akluzu e Mawuxó sín wensagun ́ xlé e é, é nɔ le trú ayixa tɔn e ko je bobo e kpé bĩ, bo wũ nɔ kú ì bo é nɔ dɛ ta sín hwe tobutobu e é ko hu d'ayí lee e bĩ me bonɔ húzú ali bĩ gbídígbídí, bo wũ nɔ kú ayi tɔn. Ényí é wa mɔ nú je wanyiyi dɔxo e Mawu zan dɔ Jezu-Klisu me é, wanyiyi éné nɔ bý ayixa tɔn me b'énó je mumɔjeme ji dɔ Mawuvi Jezu-Klisu ́ wa súnsún hwe émitɔn lee, dɔ é yigbe bo kú “hẽnku dɔ ten tɔn me dɔ atĩnkpo jí”.

Xo è e xo Jezu é, wunza è e xwe n'i bo xwe hũnjen dó alɔtɔn kpó afɔtɔn lee kpó me é, kpó kú e é kú dɔ Akluzu ji dó hwe mĩtɔn lee tame e kpán bĩ nɔ le wa xwétɔn vaaan dɔ

3

3. AYIXA ǃ JE VŮ Vǃ Jǃ JÍ

hwehutó e do Mawu gudo je we yǎyǎ e sín nukon, bónó don édésú ó bí do blemame. Ényí é do Mawuxowema ó xa we ó, é hen ó é na no mo édee d'eme wè me kpón we é de dɔhun bo ayí do hūnhon we ó é no do lèedo é seyi zo nu Mawu so é kpó lèetántánsín é gba sèn ton lee so e kpó mo we. Édésú ó bí je bobo do Mawu nukon, bo hwe e nu é hɔnwa sù Mawu bí dégbédégbé kpó aví kpó ɔasi kpó éó, Jezu no sewa gɔnton. Wányiyi Mawu ton kpó fífá ton kpó no gó ayi ton me hwenu e é wá je mumo ji do “Mawuvi Jezu-Klisu sín hun le mí we sín nylado bí me” é. (1 Jaan 1;7). “Mavomavo ó do kpó xá me e yixa zun sofin lee e bónó hwlén me e sín ayixa je flúme lee é gán.” (Hanwema 34:19). Do akpá dèvo xwé o e do: “Me è na nyí ko kpón e díe: Me e do wùve mo we é kpó me e zun sofin e kpó, me e no sí xo ce é kpó.” (Ezayii 66:2). Yesinsen o no le vo xó Jezu ton lee do n'i dède: “Ví ce, vo bo yi kpoun nùde na wa we ǎ; e ko só hwe towe lee só ke we.” Ényí é do Akluzu o ji kpón sédo we tegbe boɔo Jezu sín hun e sato d'èji e mo we bónó do mumo we do émílé wú we e sá vǎ éné ó, é no je ko mo do safwín jí kpedekpede sín hwegban ton lee me, do Jezu dèsu we yí akpo mĩton lee kpó wùve mĩton lee kpó bó mo. É no wa mo lo do hwehuhu mĩton lee wutú we e gble wù ì bo xo dó adòme do nylado mĩton lee wú “bo Mavomavo ó flí mí bí xwíí sín nylado zindo jĩton.” (Ezayii 53).

Yesinsen ó sín wèziza wá gó ayixa ton e do ablume bo do hwe hu we ɔayí e me lo; é só Jezu sín hun do do wù le n'i we b'éná jete bí pléplé. (Ezayii 1:18). “Yesinsen o dèsu no de kúnnú nú ye mĩton do mí nyí Mawuvi.” (Hlòmanu 8:16). É gbó ado lo do “Me e di nù nú Akluno Jezu é sónnó don ǎ amò é do gbemavomavo.” Dó “Mawu xo mí sín kú sí bo só hwe mĩton lee ke mí gbɔn Jezu sín hun gblame, lee é de xomenyinyo ton mavomavo ó xlé mí gben é né.” (Efezinu 1:7). Hwehuhu sín hwlíhwe ɔudó agbaza ó ton lee ná ten Mawunasen gééé ba wa jlòton kéde lò, “Éyé me e yi wǎn nú mí dó nukon é.” É só yí wǎn nú gbe ó ǎ, din o Mawu kpó Mawu sín nù lee kpó we é yí wǎn na lo. Do dide éyé me ó kanlin e do hwehuhu sín tenme do nya éyé sín ayixame

dayi lee é bí ko tón sín ayixa ó me lo; É cí mǒ có, Legba jloná gosín nɔten tɔn xóxó éné dɛbulálá ǎ bó kpodo gũdo kpón sédó we, bo tuundɔ é mí na lé lekɔ wa byɔ e me. Nũ e wu we Aklunɔ Jezu dɔ nú mǐ dɔ mǐ ni nɔ wunzen bo xode ba syenlín dɔ legba nukɔn bónú é na seyi zo nu mǐ e ne.

DIDE ENEGO

Dide éyé xlé Mawusentó è e xo sín kú b'è mɔ agbɔn bí gbɔn vǒ e Aklunɔ hwɛngantó mǐtɔn Jezu-Klisu sá é gblame é, é só nɔ xo “nũ dɛvo sín susu ze Akluzuji e Jezu-Klisu yi e wu ǎ, gbla éyé tɔn me we e ká gbɛ ɔ n'i gbɔn, lee édesú nyí kíká nú gbɛ ɔ gben é.” (Galatinu 6:14).

Jezu kú dɔ Akluzu ji bónú, dɔ éyé me ó mǐ lomǒ ni nyí “mekúkú dɔ hwe mǐtɔn lee me ba fón sínme bá nɔ gbɛ nú nũjlojlowiwa” (1 Piyee 2:24); yiseno è e ko ká nú gbɛ ó é. Galatinu 5:16 dɔ mǐ ni wa nũ Yesinsen ó dɔhun bómá só wa nũe jlo agbaza ó lee é dɛ o; bɔ Galatinu 5:25 dɔ: “Ényí Yesinsen ó gblame we mǐ dɔ gbɛ gbɔn hũn, mǐ ni bo wa nũ gbɔn Yesinsen ó sín xwi ji.”

Do dide éyé me ó mǐ mɔ nũe wú e bla Jezu dɔ hwenu è e dɛ e nyí gode é. Mǐ kpón e me ó mǐ na le mɔ bá dɛde e yè só dó xo e dɔ huhudome lee é, dɔ “bá è e na do xo mǐ na bɔ mǐ na mɔ vivo e je jĩtɔn. “E só e dó kúganme dɔ nylado mǐtɔn lee wú.” “Axósú Elodu kpó ahwantɔn lee kpó cá e ko, yè xo e kpédékpédé bó só awu daxó dokpó dó n'i, sikágbakún we e doná xwe n'i, yè ka lɔn wunza bo só xwe n'i.” Yè gbé axosukpógé só dó así n'i bo só fántín dó alɔtɔn adjísí ó me, bónó jekpo dɔ asátɔnme bonɔ cá n'i dɔ: “axósú Jwífú lee tɔn, mǐ kan xwé byó!” Yè tún atán konnyi wũtɔn bo xo fántín ó yí sín alɔtɔnme, yè zìn nũ do ta tɔn. Ée yè do hèn e bo cáko bó wa nũtɔn lee jlo yè gben é tónhwen eó, yè dɔn e didó kíká gbé.

Me gège tĩn bo yise kwíndokpó ǎ bo ka dɔ é mílɔ nyí Klisusentó, bónó dɔ dɛ xo we dɔ amisa, konmyɔmu yi we,

E ká é kpodó é
kpó.”

Galatinu 2:20

É kú dọ hwe tọn
lẹe me bóle fón bọ
dọ gbe nú Mawu
gbon Aklúno mĩton
Jezu-Klisu gblame.”

Hlomanu 6:11

“Ce we nyi dọ un
ma só xọ susu
núdevoton ze
Akluzuji e Akluno
mĩton Jezu-Klisu yi
e wú ó.”

Galatinu 6:14

4. E KÁ É KPÓ JEZU KPÓ

Mawu sín han lee ji we, lo có bo ka kpodo Hwɛngantɔ yɛton ká nyi Akluzu ji we ayihongbe tegbe gbon mayisenwalo yɛton lee gblame. “Me dɛdɛe no yɛlɔmì dɔ Aklunɔ, Aklunɔ lee é bɛ we dɔ Axosúduto séxwé ton me na byó we á, amò mee no wa tóce e dɔ séxwé é sín jlò e kédé we na byó e me.” (Matie 7:21-27).

Do dide éyé dokpó ó me ó, mǐ mɔ sakosu Judaa ton e me é no bé kwé dó é, Judaa éné we d'ale Aklúnɔ Jezu wú bo só e sadu yí gankwé gban, dó wányiyi dó nú kwé nyi alo hen ayi ton bo don gbigbo ton do ablu me. Sója dɛdɛ e zon zán bo wa wlí Jezu lee éós, myotágbén kpó wlo kpó... we yé zan, yé se ta kplé bo nyi ako, bo me e sín ta dɔ é we só zowu Jezu ton lee dɔdayi Mawu ton ko dɔgben dayi e dɔhun pééé: “Yé gbo nuzinzan ton lee má bo nyi ako dó zowu ton.” Yé yí nú e dɔ Jezu sí lee é bɛ sín asiton bóle gbe xó ton lo bo dɔ: “Mǐ ba nú nya éyé ni kpa ace nú mǐ á.” Gbetɔ lee bɛ we no ba dɔ Mawu ni na nyóna ton lee émi, jǐ ni ja bónú hwesivo ni hun, loo yé kónnó ba ná segbe nu Mawu kedɛ á. Me gège tɛn bo adángbomehwenu kédé jén yé no wa mɔ dɔ Mawu de.

Sója dokpo yi lun gá dó adaja ton me “bo sín kpó hun kpó tón azondokpo.” Mesentó dɔyivi-wínnyáwínnyá dé sín nukon we Piyee gbé azon aton dɔ émi kún tuun Jezu sín fidé ó de, bo koklo kó así; amò é wa yá éós é wá mɔ xó éné e é dɔ é sín nyanya bó le vo jo bó ya aví káká bo dasi sato. – Mi no hun dɛ bónó dɔ Jezu sín xó bónó le dexlé gbon walo miton lee me à? Kabí winnya no hu mi d'ewu dɔ gbetɔ lee nukon? “Éné wú we sín bo, ényí mede dɔ xó ce dɔ gbetɔ lee nukon ó, nyilomò na dɔ xó ton dɔ tóce e dɔ séxwé é sín nukon; Amò ényí mede ka gbe mì dɔ gbetɔ lee nukon ó, nyilomò na gbe e dɔ tóce e dɔ séxwé é sín nukon.” (Matie 10:32-33).

Jezu le dɔ: “Me e ma dɛda Akluzu ton bo je yo ce nu á e jexá mì á.” (matie 10:38). Nú nyo nu me dɛdɛ e kpenzon Jezu-Klisu sédodo ó lee é!

É we nyí sédodo e,
 Mawu sɔ slé xu e ɔ
 xuxo we é tɛntín nú
 mì, b'é nyí gbojeten
 nu ayice e zun sofin é.
 Sédodo ce, Honyihwlaten ce,
 Belenumetɔ ce,
 Xenyadomejitɔ ce.
 Nùhonyisu ce ɔ:
 Jesu-Klisu mexɔsínkúsítɔ ɔ we.

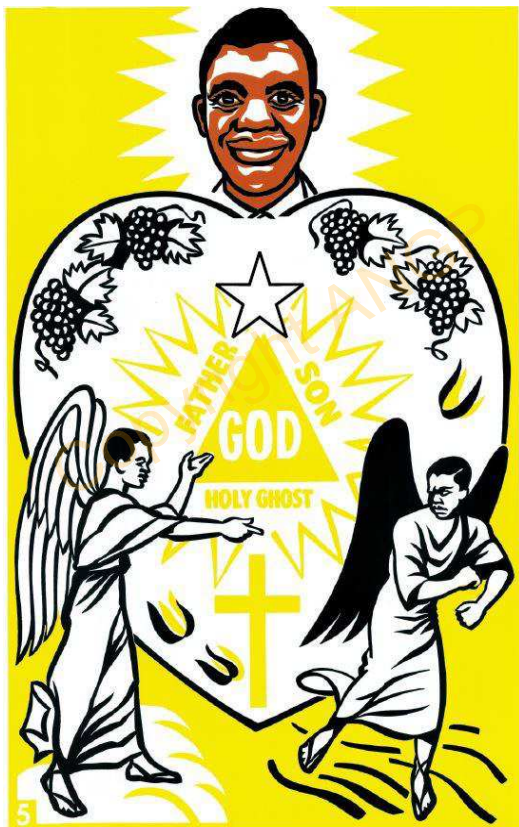
DIƊE ATÓNGO

Hwehuto è e hwɛngan gbɔn fénú Mawu tɔn kpó nùblanɔwu kú nú me tɔn ɔaxó ɔ kpó gblame é sín ayixa ɔje e lewũ na bo jládó bí bo é húzú nú míme e. Ayixa éyé húzú mawu sín noten nùgbo lo, adòten Mawu tɔn, Tó ɔ, VÍ ɔ kpó Yesinsen ɔ kpó ɔj lée Aklunɔ Jezu-Klisu dó akpagbe tɔn e ɔhun: “Ényí meɔe yí wǎn nu mì ɔ é na hen xó ce bo Tó ce na yí wǎn n'í; mì na wa gòntɔn bó ná wà xwé nyí gòntɔn.” (Jaan 14:23). Mawu nɔ wli yéyi nu gbeto, bó nɔ dó ace jìtɔn bó nɔ le fón e cite gbɔn Jezu-Klisu ji.

Ayixa éyé ɔ Mawu sín noten we é húzú lo. E ko nya hwéhuhu sínme. Fie kanlin lee ɔe bo legba adingban sín tó ɔ nyí kpabliba yètɔn ɔe é, Yesinsen nùgboɔtɔ ɔ we mì nɔ ɔ finné din lo. Ée ayixa ɔ nyí agbaza sín azinkan lo tónhwen é, é wá húzú atín ɔagbedagbe bo ɔe Yesinsen ɔ sín sínsén é ɔ lee na we: Wǎnyiyi – Awǎjije – Vívomimɔ – Meɔeesohwe – Fífá – Xomenyinyɔ – Gbejinunɔ – Agbònjìyiyi – ɔagbewiwa – Meɔeejidude kpódó nù ɔevo e nɔ nyó Mawu kpó gbeto lee kpó sín nukúnme lee é kpó. Din ɔ é nyí vɛnwuntín Aklunɔ mítɔn Jezu-Klisu sín ala ɔokpó lo, bo ala éné nɔ sɛn kplélè. Nù e wu é nɔ sɛn tobutobú éné é we nyí ɔe é nɔ dó Klisu me fón, bo Klisu kpó sɛn tɔn lee kpó nɔ dó é ɔe. (Jaan 15:1-10). Ée Yesinsen ɔ gó e bole jete wa jìtɔn é, é dó hlònhlòn bo ná ɔe ɔe agbaza ɔ kpó jlò tɔn lee kpó jí, bó ná ká gbeto xó xó è é kó nyí ɔayi e nyí Akluzu ji. É sɔ

WÄNYIYI
AWAJIJE
VIVOMIMO
AGBÖNJIYIYI
XOMENYINYÓ

ᐃᐘᐁᐁᐁᐁ
ᐁᐁᐁᐁᐁᐁ
ᐁᐁᐁᐁ
ᐁᐁᐁᐁᐁᐁᐁᐁᐁᐁ
ᐁᐁᐁᐁᐁᐁᐁᐁ

5. ᐁᐁᐁᐁ ᐁᐁᐁᐁ ᐁᐁᐁᐁ

do gbe nu mumo, sise kpó hen kpó alo kpó kéde kpó á, amó é do gbe gbón nuqidi gblame, dótón, nú di nu Jezu-Klisu we nyí gbe o ji du de. É xo kpón bó gán ve bo gbó ado dó nú e dó nukún we é de e wú bó Aklunó mítón Jezu-Klisu e do na le wa we gbedokpo bó awóbobo ná no e nu é no lé dó wúsyen lanme n'i. Wányiyi Mawu tón Mavomavo o me we é no no gbe gbón.

"Nú nyo nu ayimimeno lee, do ye na mo Mawu." (Matie 5:8). Axosú Davidi s lèetántánsín é je dokun so e ne, mó do we é ka le du do ahwan e tón e sín zo lee é jí so, lo cóbó ka tuundó ahwan daxó s ayi émidésunó tón me we é mí no fun de: Édesú le mo nujedo delee do edée me bo xode bojo: "Áo. Mawu, bló ayimime dó nyidesú me, só gbigbo yöyo e do gbesisome ganji é dó nyidesunó me!" (Hanwema 51:12). Gbetó gíngan de bo sixú lè edésunó sín ayixa bó é ná mé pláplá gbede á; me flándokpónu ka le de bo sixú bló ayimime dó edésunó me á. Lée Davidi le vo jo dó nùgbome do Mawu nukón bo byó e do É ní ná ayixa yöyo é mí gben é s, mó kéde jén e sixú bló gben bó é kpa me. Mawu jlona bló nüyöyo móhun do gbezan mítón me. Núpaci xo we á, e na xixé nú do gbón dagbewiwa hwidesunó tón lee me kpódó alovo zindo akón towe lee debu kpó we na zón bó ayixa towe na húzú nten jo nten nu Mawu á, Mawu o alo ba ba do mi we jén É de, dótón, É ko dó akpagbe dagbedagbe dokpo bo do: "Na huzu sinmimé konnyi mi jí bo mi na me bí pláplá. Na le mi wé bo mi na jete sín sudunu lee kpó nùmesen mítón lee bí kpó me; na ná ayixa yöyo mi bo na zé gbigbo yöyo dó mi me; awínnayayixa e do xo mítón me e s na desín boná ná ayixa bubó mi. Na ze gbigbo ce dó mi me bona bló bó mi na nyi sén ce lee boná wa nú gbón xwi ce jí." (Ezekyelu 36:25-27). Nùe do we Alenuwema Yöyo e Mawu só ví tón Jezu-Klisu sín hun do dó wuntun na e de é ne.

Do di de é ló me móké s mí le vo mo wensagun Mawu tón s b'é kolé wa xwétón. Wensagun lee s nú e wu ye de é we ka nyí do ye na wa azó dó me de de e ja gbemavomavo me byo gbe lee é sín tame, bó e zón ye do ye ni no túbají bo

có me dèdè e no sí Mawu lèe é bonú nùdè ni ma yagba yè ó. (Hanwema 34:8; 91:11-12; Daniyelu 6:22; Matie 2:13; Mesedo 5:19; 12:7-10).

Mí le mo legba lo do dide éls me. É cí ayixa ó kpá, me do wudome bo mo ali ton ó é ná le wa byó nten ton xóxó ó me dɔhun. Éné wú we zón bo Mawuzowatós ó do dudo nú mí we vénávéná do mí ni no wunzen bo xode, dó: “Kentó míton legba ó do lèlè we kinikíní e do adánji e dɔhun, bó do me e é ná henvúndu é ba we.” (1 Piyee 5:8). Hwehwe ó é no vlé wensagun wézizano, bónó só gbemefí sín jlò lèe dó don nùdító e sín ayi ma do te ã lèe e dó nūnyanya me. É no zán ayixa wínniwínníkloklo káká bóno don medede e do gbeji hú mebí do mecyáncyán Mawu ton lèe me é lo dó nūnyanya me. Nū do mǎ có, ényí mí syénlín do legba nukon ó é na honyi zo nu mí. (Jaki 4:7).

DIDE AYIZENGO

Me e sen Mawu kpón bóle wa jodo éls lèe ayixa ton me no cí é né. É bláwu. Nukún ton dokpo do myomyó we, dó yise ton bé amlò, nukún dèò ka do nùe lelè d'ee lèe é kpón we bo do há byo yè we mǎhunkoton. Wéziza e do ayixa ton me e kú awì, un do gbesisome ba mo wùve xá Klisu sín ninome lèe dèbu só kotí do ayixa ton me ã. Ténkpón e no gbɔn kámegome wa gǔnton lèe é bí no só e xodé, don we é ka lo gbí do ténkpón éné lèe sín nukon. É gbé Mawu sín gbe dotó bo je metenkpontós ó sín adingban wínniwínníkloklo lèe dotó jí din lò. É sixu le kpodo amísa yi we lo fee, bóno lon bónu mede ni tuundo é ko do gbe éls yí wǎn na we ã, bono do sinsenno blo we, wanyiyi Mawu ton e do ayixa ton me e ká ko fá. Gbigbo ton je nū wunme tenmetenme sí. É je wǎn yi nu gbe éls jí bo konno do émile kpodo wǎn yi nú mawu we tegbe do ayi émiton me; ayidote sín sunvi ó kú awì. É sónnò hen Akluzu ton nùdɔhun ã, é wá húzú agban nukúntonme bo kpen e b'é só jlò e ã. Nùdidi ton só xweté ã, é só dó kondokpó dè xá Mawu ã dó é sónnó xode ã, é dó vè nu lèe ayixa ton de é bo byó é kanmì ã sín gbe me; é

6. ΤΕΝΚΡΩΝ WÁ VLÓ AYIXA 3

je meténkpóntó e ko dọ wudome dọ ayixa ọ kpá fínne ọayi é na ten jí kpedekpede.... Gbemefí sín gbetó lee sín há wa vivi nuton taun hú nǔdító akounká lee ton. Xevǎno sín ye e dọ goyiyi sín tenme e je ali ba jí ba byó ayixa ọ me. Yíseno éló só flín dọ wǔ we e ọ é mí bo hwlén é mí gán ǎ bo húzú yíseno goyító. Ahannumu wa xúxú hɔn n'í, bo je fíe é ná gbɔn bo byó ɛ me é ba jí. Nǔe dọ we e ọ e be ọ “e no ko tuun lo ǎ”, vlafo, xóntón ton mayiseno lee kpódó é kpó síxu wa yi xwétón dọ agǔgbẹ fídé, bo yě táá cá n'í dọ éyé nǔ bló mejome dín, kabí gǎnmaḡowǔnanɔ we n'í wútú ọ, winnya dọ huhu i we dọ fínne bo legba dọ do tó n'í dọ lé é nu ọkpó éyé ọ é kún ko hen nǔde gble ọ é kpó Mawu kpó tén tén ó. Linlin agbazame ton lee kpó jlǔ agbazame ton lee kpó wá xwétón lǔ. É síxu wa yá b'é je alísá gbleglé lee dọ jí kpoun, agǔgbẹ-weduten lee gbɔn jí, bó je agaxwé-awǎḡoten e yíseno ma dóná yi ǎ lee é yi jí, bo kentó legba wa je gbe dọ tó n'í jí dọ e nyí gbeto ọ mǔ jen e no wa nǔ gbɛn, lé “e hu hwe ọkpó né kún nyí hwehuhu o.”

Mí síxu gbé dọ xe baḡabada nyanyawiwa ton lee kpó linlinmawe lee ton kpó ni ma zɔn gbɔn ta míton nu ó ǎ nǔgbɔ, amǔ ényí mí lon bónú yě wa sǎxwé sónyí mí me bo wá adǔ sónyí ayixa míton me ba je ví flé kǔnyime jí hǔn míde ọesú we wa nǔ nyí do. Ényí mí dlen alǔví míton tóké ọ nǔ legba ọ é ná nyí alǔ hen alǔ ọ bí kpéte bóná don líndon ọ kpó gbigbo kpó bí zindo zomavomavo ọ me. Éne wú we sín bo Mawu dọ dudọ nǔ mí we dọ nǔjɔnme dọ mí ni hɔn nǔ nǔjlome winnyawinnyame ton lee bómá ka da ayihun xá nǔe nyí hwehuhu é ọebu ó. Jezu gón we a ọona hɔn wá, É we nyí kantúnnumetó, bónyí dọdejító.

Nya e mi mo dọ dide éyé me b'é dọ jivi dọ ayixa ọ we eó me e no cá nǔ Klisusinsen bonyí kentó ton lee é sín tenme we é ọe. Yě no só mecáko yéton lee kpó menududọ yéton lee kpó dọ dọ jivi yíseno lee sín ayixa bonó le só dọ gbléwu yě na, ayixa e ko vlo dọ nabité e síxu gán dọ ahwantónme mǔhun lee me ǎ. Yíseno mǔhun no je gbeto lee wú dǔ xesi do hú Mawu jí. “Ně gbeto lee káná dɔgbɛn dọ wúce? kpó,

yě táá cá nú mì sín xesi kpó nɔ sɔ ɛ do gbeto læe sín kannu b'énɔ seyizo nu Mawu. Linkpón hwénú, kabí nǔ je akonjí nú me hwenu we xomesin kpó akpó kpó nɔ wá xwétón bónó byó ayixa éló me kpó hlǎnhlǎn kpó. Ényí nǔ ɔ meɔe nyo na we hú mǐ ɔ, wǔhwan sín dan baɔabaɔa ɔ nɔ wá xwétón bónú mǐ hun ali vǔɔe n'í ɔ é nɔ byó ayixa ɔ me dágbě mǐ bónó hun hɔn nú goyiyi kpó wǎngbe kpó.

Ényí mǐ ma hen Aklunɔ mǐton Jezu sín sɛn e é flín mǐ e kpánwúnkpánwún ǎ ɔ wanyiyi ɔ nú kwé na byó ayixa mǐton me din, Jezu ɔ: “Mi ni nɔ wunzen bo xode bóma wa je ténkpón me ɔ.” Matie 26:41; 1 Kolentinu 10:12 ɔ nú mǐ ɔ: “Ényí mǔ hǔn, mee mɔ ɔ é mí ɔ te e ni ma sɔ lɔn bo je ayí ɔ!” “Mi ni sɔ ahwanfunú Mawu tɔn læe bí do bá syéndɔn ba tǔn sísé lægba ɔ tɔn læe zínɔde!” (Efɛzinu 6:11-18).

ÐIDE TÉNWEƆ

Ðide éyɛ xlé mee ko sen Mawu kpón bo le wa jodo é sín ayixa. É mɔ wéziza bo gbe tɔn hɔnwě ɔayí, bo mɔ ðona Mawu tɔn yi, bo mɔ Yesinsen Mawu tɔn yi bo ka le wá gosín ali ɔagbe ɔ jí. Nunome tɔn bí wa cí me ma le vo jo kpón gbede ɔhun kabí me ma jó éɔee dó nú Mawu kpón gbede ɔhun, Nǔgbo “Wendagbe” ɔ tɔn ɔ e ka ɔ n'í ganji fɛe bo le hunxlé ɛ céɔcéɔé... Mee Mawu ɔ xó ɔ n'í we ɔ é nɔ syén ayixa tɔn e na bo ɔ gǎn ɔebu do we éɔésú ba nyí gbeto ɔagbe ɔ gbe tɔn nɔ fón bónó ɔ gblě gble d'éjí we. Mee sen Mawu kpón bo le wa jodó eɔ Jezu ɔ læe é nɔ cí é ɔ Luka 11:24-26: “Ényí ɔ yenyanya tɔn sín meɔe me ɔ, é nɔ yi dán gbɔn axékojí bo nɔ ɔ gbɔjɛten ba we. Ényí é ma mɔ ǎ, é nɔ ɔ: Na lɛko yi xwé ce e gbe un gosín é. Nú é lɛko wa ɔ, é nɔ mɔ ɔ e ko za xwé ɔ gbe bo ko jláɔó bí. Din ɔ é nɔ yi kplá yenyanya e baɔa hú éɔésú ɔ é ténwe dó éɔee jí bo yě nɔ wá byó ɛ me bónó sáxwé nyí fínne bo me éné sín gbe nɔ le wa gble hú xóxó ɔ. – 2 Piyee 2:22: “Lǔ è e do bo ɔ: Cukú ɔ lé lɛko yi nǔ e é vi é beɔu gbé bo agluza è e le wǔ na é le je adu xo jí eɔ, lǔ éné pépépé we ɔ yě wu.”

7. AYIXA E SYÉN BĪ BO LĚKŮ SÍN MAWU GUDO É

Xó éné è e ɔɔ ɔɔ Mawuxówema ɔ me læ é xlé læe mee leko sín Mawu gudo é kabí hwehutó e gbé vùvo jo é sín ayixame cí é vaaan. Hwehuhu kpó ace ton è é no só dó blé me du na é kpó bí le leko wa bo sáxwé sónyi ayixa ɔ me ba du axósú na bí lo. A na bo kpón læe nukúntonme cí é kókódkók ɔ a na ko tuun læe ayixa ton me de é kpede. Yesinsen ɔ, ahwanne éné e fá ɔɔ gbeme é gbo bo zehwe sín ayixa ɔ me, dó hwehuhu kpó Yesinsen ɔ kpó sixú no kpó á. Ayixa ɔ sixú nyí nɔten Mawu ton bólé ɔɔ nɔten legba ton nyí we á. Wensagun e só Mawuxó ɔ sín afo dó te ɔɔ ayixa ɔ me é lo gbo bo tón sínme wúblawublá bo didó bo ka kpoɔo gúdo kpón sédó we, nukún dó we ɔɔ me éls ná le vojo ví duvanɔ e xó e ɔɔ ɔɔ Luka 15:16-18 go ɔ me e ɔɔhun: “Nũ e agluza læe no du e no jló e b'éná du bó gló xove fæe, mekwíndokpo kónnó ná e á. Bo é wá byo éde e me bo ɔɔ: ...na cite bóná yi to ce gón bóná ɔɔ n'i ɔɔ: Daa, un huhwe dó Mawu bo huhwe do we, un só nyí me bonu a na ylo ɔɔ ví á.” Ée daa ton mo ɔɔ ví émiton le vojo es, é só hwe ton só ke e bó yí i dó xwé. Amó ɔɔ ɔɔ de éls me fí din ɔ, me o le vojo ganji á, me éyé leko wa Mawu gon ganji de á, é ɔɔ hwesoke ton de ba we ɔɔ Jezu gon á. Legba ko só gan vovo bo do fyó tago ton me bí “b'é só sixú ɔɔ kpénkpen á” bo ɔɔ amló do we. Tó ɔɔ ta ton wu, é kónno se Jezu sín gbe á, nukún ɔɔ ta ton wu, é ka sixú mo zo jimací sín do gongon e hun hon ton nyí nuvo gblagadaa ɔɔ gwléton é á. Hwehuhu magboko ka só nyí winnya n'i lo á. Legba ɔɔ axosu du nú ayixa ton we. É kpa zinkpo bo jinjon ayí bí hezee ɔɔ ayixa ton me. Nya éls sixú kpoɔo gbeto wiɔotanano vle we, sinsenno vle we yodo è e sá sen do e ɔɔhun, “Lo mekúkú sín xú kpó nú mawe wunme læe bí kpó we ka ɔɔ xotonme.” (Matie 23:27).

Adingban sín tó ɔ we wa kpa zinkpo bo cí Yesinsen nũgboto ɔ sín tenme lò. Kanli de de e yi cí ayixa ɔ me din læe e bí we nyí hwehuhu yéton yéton, bo ye mawe yéton yéton we kplá yé wa bo wa kpa ace nú ayixa ɔ bí. É na bo jlóná jete sín megbehengbletó éné læe sín alo me ɔ yé no hen e dó gedeme kpánwúkpánwún. “Mee gba Moyizi sén bo me we kabí me aton mó de kúnnú ná es, e na kú nũblanwu n'i á,

e na hu i; bo mæe ka gbe Mawuvi ó, bo só akójije Mawu tɔn sín hun e gblame e klán e zun wíwe gbɔn é dó mɔ nũyáya, bo zun Ye nũblanɔwukúnumetó ó éó, mi ni bo lénkpɔn dɔ bá e na xo me éné éó nētántánsín é kánná vé so e jí?" (Eble 10:28-29 Mi ni le xa 2 Piyee 2:1-14).

Ényí dide éyé sɔgbe xá lée ayixa towe dɛ e pépépé hũn, xóntɔn ce, súxoyɔ Mawu do nũjɔnũme azɔndokpó kpó ayi towe bí kpó. É kpéwú bo jlóna só hwe towe lee bí ke we; gɔntɔn jén a kánná wa bóná le vɔjɔ dó nũjɔnume hwě. Wá gɔntɔn lée nya azɔnvɔnɔ dɛ wa Jesu gón bo dɔ n'i dɔ: "Ényí é jlo we ó a kpéwú bóná gbo azɔn ce nu mì" e dɔhun." (Maki 1:40-41). "Amó ényí a kpodo ayixa towe syén we bo dɔ zínflú ó yí wán na we hú wéziza ɔ we hũn, é gblé dowe bífó bo dɛwagben só dɛ á jénkoné, dɔ a mɔ gbe gaan bo gbe bo yi só kú" – "dó axó e hwɛhuhu nɔ sú me e we nyí kú." (Hlɔmanu 6:23).

DIDE TÁNTɔNGɔ

Do dide éyé me fí ó mì mɔ abadaxwéjesú bo é ja mæe lɛkɔ sín Mawu gudo e kpó hwɛhutó e gbe yiyise bo dɔ ná dɔ na we é kpó gón. Ényí azɔn blaɔa nú agbaza yétɔn bí ɔ, kú e dɔ yé na kplá we é jén nɔ dɔ yé ve na we bonɔ dɔ ado hu nú yé we. Jesu ó dɔ akpatɔn din lo. Hwɛhuhu sín jlɔ dɛdɛ è é dó tafú édée na lee é bí hɔn n'i bo é dóná ke alɔ gblogblo bo yí axó badabada e hwɛhuhu nɔ sú me é. Zome sín wũve lee nyi alɔ hen e b'é mɔ dɔ émí kún só sixu byó kɔndokpó Mawu tɔn me ó. Dɛxoyɔ Mawu jlo e lo din có é ka mɔ dɔ émí kún só sixú byó kɔndokpó me xá Mawu o, Mawu éné we é xo nyi kén bo gbe wán na dáyí sín do. "Xóntɔn" è é dó dáyí lee é je huhɔn n'i ji bo alɔdɔakónjí nú me xó yétɔn vɔtɔ lee dɛ só gbo nude n'i á. Dokun dɛdɛ e é je wutuwutu dáyí lee é dɛbu sixu se gbetɔn do nukɔn á, dɛ ka sixu hwlén e gán á, dɛbu ka sixu le dó glá n'i á. É mɔdɔ émí kún só sixu kpenzɔn Mawu ó dó legba kún dɔ lunlɔn we ó.

8. FÍ E HWĚHUTŌ NŌ WA YI FŌ ĐŌ É

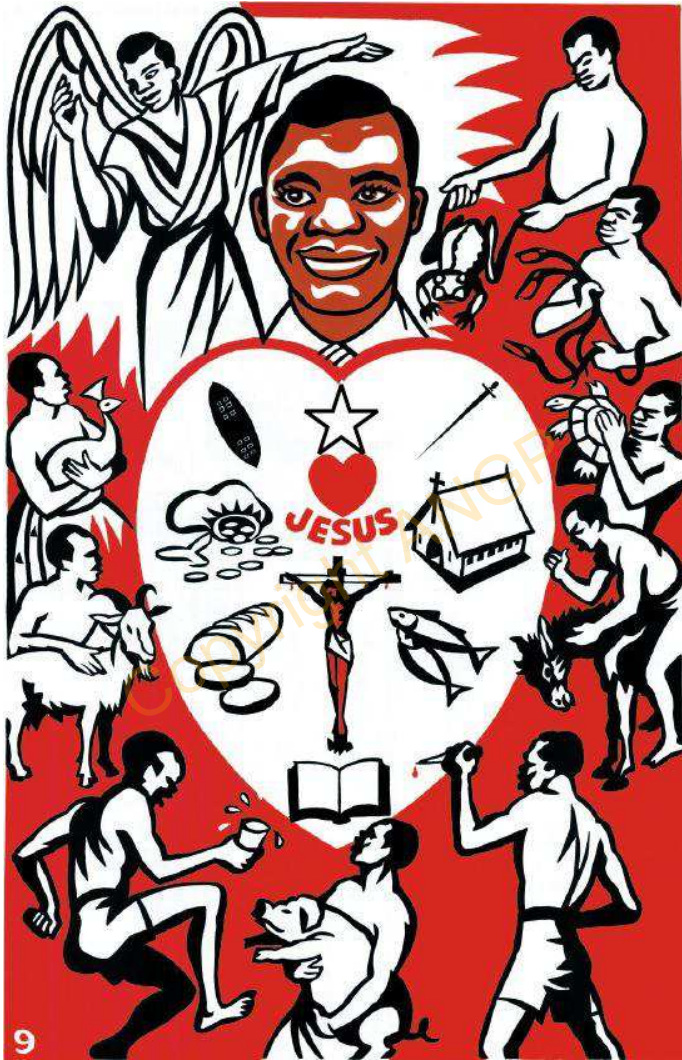
Nũ dèdè e é nyí wǎn na bóno wa, bóno zán dayí lèe e bí wè wa je awóntín nyé dó ta n'í jì dọhun wè é cí, nya ahizinọ e xwedo wè é dè e lo síxú hwlén e sín nũe wa é me ă. É wá je mumọ jì dọ "Mawu gbèdè ọ sín alómè jìjè ọ nũ hu ado desú wè." (Eble 10:31).

É kó lén dayí dọ é je gbèdòkpó ọ émí na yíse, dọ kuzanji vlafo, dín ọ é ka mọdọ é ko dín hwenu. Gbetó wòbuwòbu tìn bonó síxu kpéwú bo yíse dọ kúzanji hwé cóbó no kú vaun kpoun ă. Hũn é dọ dandanme dọ e ni yawũ ba Mawu bo mọ dìn hwe e nu e hen ọ ẽ na mọ e é. Dọ dídè mítọn ọ me ọ, hwèhutó éyè e dọ nă kú wè bo ko gbé wǎnyiyi Mawu tọn kpó fénú tọn kpán bí sín do e sọ dọ wũsyéndólanme nú me kpó hwlangan sín xó Mawu tọn lèe dè kpó se wè ă. É sọ no se hwlangantọtọn sín gbe ă bo hwedanumetó tọn sín gbe kèdè jén é no se b'è no dọ n'í dọ: "Mi bé midèe sín nukọn ce gbètọgblegblé e mì; mì ni yi myojimací è e blo dayí nú legba kpó ahwantọnlèe kpó é me dǎn!" (Matie 25:41). "Dokpo gééé jén gbètọ no kú bo éné gúdó ọ e no dọ hwe xá e." (Eble 9:27).

ĐIDE TÈNNEGỌ

Đide éyè xlé yíseno e dọ ahwan fun xá ténkpón lèe kpó xwlékpón lèe kpó wè nukúnmyámyá bo ka dọ duđu d'èji wè é. Ténkpón ọ no wa gǎntọn gbọn kámegome bo é ka syénlín bo dọ akón bí nu káká henyi wuvọnu, bo du d'èji bí dégbédégbé gbọn Jezu-Klisu gblame. "Nukún tọn bí dọ Jezu gǎn è e no dì nũ na é jì" (Eble 12:1-2), hwèhuhu e no wa cyón e é ọ é gbé bí bo dè agban bí sín ko bo vánkan bo kpé nukún dó ali yọyo e é wlí é wú kpántyángán.

Legba kpó ahwantọnlèe bí kpó xádó nǔdító ọ sín ayixa bona dè e sín alijlọ ọ jí b'è gló. Goyiyi, wanyiyi dọ nú kwé, nũmajexa kpó nũmasogbe devo lèe sín yenyanya lèe bí kpó sín wuntun wè d'eme. Tóci dokpó wá cí kọ ọ sín tenme, dọ nylado ọ hwèkan huzu wè jén é no dè bóno dọ nyíko húzú wè hwèhwè. É dọ mǎ có, nylado ọ na bo so hwèkan dèbu

9. AYIXA Ǿ DO ǾUDU Ǿ'EJI WE

bo wá ́ yisenɔ e ɔ wunzen e nɔ gba wigo tɔn dɔ. Nylado ́ nabo sɔ sinsen sɔn awu do bo wá ooo, é nabo vlé wensagun wezizano bo wá ooo, yisenɔ e ɔ wunzen e nɔ tuundɔ nylado ne ɔ Mawuxó ́ kpó Yesinsen ́ kpó we ɔ kpláklá e gbɔn nũgbo ́ bĩ me we. Mi le mo nya ɔkpó ɔ ɔ ɔ me b'è ɔ we ɔ wu bo hen vɛen sɔn vɛlu ɔkpó alonu bo le'hen gbemefi sɔn gbɛduɔ devo lee bo ɔ xléxlé yisenɔ ́ we bóná ɔn e zindo tɛnkpón me. Nũ éné lee ɔ ɔ ka sixu zin yisenɔ téungbéjú dé á. Yisenɔ e kú xá Klisu nũgbo bo dɔ gũdo hwehuhu bo gbé gbè éls dɔ nũɔnume e ɔ sixu zegbe ɔ nũ éné lee wú á. Me devo dɔ jivi ayixa éné e ɔ gbeji é. Mɔ we menudidɔ, (nũmadi) gbejimanɔ, kentɔ Mawu tɔn lee sɔn mecáko kpó adangblɔnnume yɛtɔn lee kpó nyi jivi bóno ɔ wú gble nũɔtɔ dodo lee sɔn ayixa we hwehwe. Yisenɔ ́ flin xó ɔ ɔ e Jezu ɔ lee é: "Nũ nyo nu mi, hwenu è e na wa ɔ mi zun we, bo ɔ mi ɔ ɔ ɔ we, bo ɔ adingban alɔkpa lee bĩ ɔ dɔ dɔ mi nu we ɔ nye wútú é. Mi ni j'awá bo hun xome ɔ aɔ ɔ ɔ te kpón mi ɔ séxwé...." (Matie 5:11-12).

Hwehuhu, agbaza ́ kpó "NYIDESU" sɔn ninɔme tɔn kpó, nũ éné lee bĩ we ɔ ɔ gán do we magboko bá ɔ yisenɔ ́ sɔn wányiyi Mawu tɔn me, lo có nũ e Mawuzɔwatɔ ́ ɔ ɔ é we mi hen ́ mi na ɔ kpó awájije kpó jididɔ kpó: "Mè ka sixu ɔ mi sɔn wányiyi Klisu tɔn me? Wũvemumo we à, nukúnmya we a, yadonume we a, xove we a, avɔvunme we a, afókú we a, kabí hwí?" ..."Loɔ, nũ éné lee bĩ ɔ jije we có, Klisu e yi wán nu mi e dɔ alɔ mi bo mi ɔ ɔ d'èji bĩ dégbédégbé." (Hlɔmanu 8:35-37). Ée nũɔtɔ ́ ko fɔ ahwanfunnu Mawu tɔn lee bĩ do é, é hen ́ é ná nɔ ma cí ahwan, boná ɔ ɔ tɛnkpón lee bĩ ji sééé.

Milɔtɔn hwenu wa su ́, mi hen ́ mi na ɔ ɔ d'èji gbɔn Klisu gblame, ɔ é we nɔ ná hlɔnhlɔn mi. Sunvi e ɔ ayi éyé me é zawé ganji. Nũɔtɔ gó nũɔtɔ éyé sɔn ayixame bo túnflá bo Yesinsen ́ waxwé sɔnyì me. Wensagun Mawu tɔn e nyi Mawuxó ́ é ɔ tatonnu bo ɔ akpagbe ɔ ɔ ɔ ɔ ɔ è e do nú me e na ɔ akón nũlee bĩ nu bóná ɔ ɔ d'èji káká yi

vuvonu lee é flín ì we ....” “Me e na du d’èji éó na ná é gbetín e do jikpá Mawu ton me é sín sínsén bo é na du.” “Me e na du d’èji é na kú kú wegó ó ă.” – “Mee na du d’èji éó, na ná é mãna e do hwláhwla é b’éná du, bo na le na é awínnya wéwe dokpo bo e wlan nyíko yóyo de d’èji.” “Bo me e na du d’èji bóná hen xó ce lee káká yi vuvonu éó, na na é ace hlónhlonḡowũ...” “Mee na du d’èji bóná wa jló ce káká henyi vuvonu éó, na ná é b’éná kpa ace dó akota lee nu.” – “Me e na du d’èji é ná dó awu wéwe, na súnsún nyíko ton sín gbewema ó me gbede ă, bo na do xóton dagbe do Tó ce kpódó wensagun ton lee kpó sín nukon.” – “Mee na du d’èji éó, un na só é dó bló dotín ná do sinsenxo Mawu ce ton me bo é sóna tón sín fínné ă...” “Mee na du d’èji éó, na só é jínjon akpá ce do axósúzinkpo ó jí.” (Nudexléme 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Sakosu e do nuvo e do xléxlé we do yiseno éyé só kwé ton lo bo na Mawu. Gbemefínyóná é do asíton lee éó, é zán funnyafunnya lée jló é gben é ă. É no só dó dó abo wamamono lee, bónó ná madowó ton, bónó wa núleebí dó xo susu nu Mawu.

Péén sínsen ó kpó hwevi ó kpó do xléxlé we do é no zán gbe dagbe bono wa núbí dó jlème. É no hen édee kwíji ă: é no nu ahansyénsyén ă, é kónno du kanli sín hun ă, é no du nũduḡu mawe ḡebu ă. É no fúnfún kwé ton ă, é no hen agbaza ton e nyí Mawu sín noten é kwíji ă: é no dó azo nu ă, é kónno le nu gèee ă, é no nu atínkén e no hen agbaza trú e ḡé ă, loo nũduḡu xlolo e xódé ma d’éwú ă e we é no du. Ayixa éḡesunoton me wa húzú ḡexoxwé. Nũ ḡebu na bo ka do jije we ó é no gon amísa ton sín kplé lee gbede ă. É yí wán nu ḡe xo do xwégbe kabí ḡe xo xá ví ton kpó asi ton kpó, abí nũḡlo yi cí bo xode. dó é tuúḡo yiseno kún síxu no gbe bo no kondokpome xá Mawu ma xode ó.

Wéma e do nuvo éó, Mawuxówemá we, bo é no do xixa we bono do kplónkplón we ayihongbe-ayihongbe, bo é no ná é nũnyo kpó hlónhlon kpó, bónó ná é gbe, wéziza kpó nyóna

dagbedagbe devo lee kpó. É wá húzú myotágbén e no xlé e ali é, bo nyí hwí b'énó sódó fun ahwan xá kentó s. É xokwé nukúntonme dó é we nyí ayihongbe tegbe sín nūdudu nú gbigbo ton, bo nyí gbe sín sin é no dikó n'i ganji é, é lé nyí wúlesin n'i, bo lé nyí wě e me é no mo édee de é.

É yí wan nu akluzu ton hinhen, dó é tuundó me e ma hen akluzu ton ä é kún ná mo jëgbakún s yí ó. Ee é tuun dōmejí é mí fón sín kú xá Klisu bo nūwiwa émiton lee bí húzú yōyo é s, nū e nyí séxwétome ton lee é kéké jén no myá nukún n'i, nū mavomavo lee, nū e do yeswíme lee é. É do gbesisome ba xogo Mawu bó cí atín è e tun dó tokpá b'énó do sínsén we é dōhun, é cí vīnwuntín dēsú sín ala dōhun bónó sén káká bónó tò kpòn. Nya éyé no dī xesi dē nú kú ä, dó wānyiyi Mawu ton e nūbi vo d'ewu é gó ayixa ton me gbōn Yesinsen e gó gbezanton me é gblame.

DIIDE WŌGŌ

Jezu do: “Nyí we nyí fónsínkú bo le nyí gbe. Me e dī nū nu mī e na bo kú s é ná no gbe; bo medebu e ka do gbe bo dī nū nu mī é ná kú gbedekpón ä.” (Jaan 11:25,26). – “Me e no dotó xó ce bo dī nū nú Me e sé mī dó é mo gbe mavomavo bo sáná wa jló do hwenukōn ä, loo é ko gosín kú bo wa gbè.” Kú sónó hu ado nu yīseno ä, é kōn sónó dó xesi ì ä: “Hwenu e agbaza éls e no kú bono gblé é ma sóná no gblé dē ä bómá sóná no kú dē ä e we xó éls ná nyí cice: Dūdeji só abadaxwéjesú s mī. Jesú, fíté dūdeji towe de? Kú, fíté ace towe e a no wa nūnyanya na e ka de? Hwehuhu we no ná hlōnhlōn kú, bo sén we ka nyí hwehuhu sín ace. Loo susu nu Mawu mīton e no ná dūdeji mī gbōn Akluno mīton Jezu-Klisu ji é!” (1 Kolentinu 15:54-57).

Me e zun zōnlin kpó Mawu kpó, bo é kpó Mawu kpó jén nó dófón é no dī xesi nu kú ä. Ényí gan ton xo s édesú we no didó kpoun lēe Mawuzowató Pōlu dōgben e dōhun, é do: “Klisu gon yiyi do jlōjlo mī we vénávéná, éné we nyó hú nū e kpo é bí...” (Filipunu 1:23).

10. BYՉ HWԼԵՆԳԱՆՉՉ ԿՈՎԵ ՏԻՆ ՏՍՍՈՒ ՄԵ

Jezu sín nukúnme múmó nɔ jló yísenɔ; Mee kú dó tatonme ɔ Akluzuji bo xɔ gbe n'i é mumó nɔ jló e ɔ gbetome. Yesinsen ó nɔ le flín ì Jezu sín xógbe lee: “Ayi miton ni ma gbadó ó. Mi ni ɔi nũ nú Mawu bo ɔi nũ nú nyilomó.” “Nɔten gège we ɔ Tó ce xwé. Na le vɔ wá, bóná kplá mi, bo fí e un ɔe eó mi lomó na nɔ.” (Jaan 14:1-4).

“Nüðède e nukún ma mɔ kpón gbede ä lee e we, nüðède e tó ma se kpón gbede ä lee é, nüðède e gbetó ma ɔ ayiton ɔebu ä lee, nüðède e Mawu só ɔ te nú me ɔède e yí wán n'i lee é.” (1 Kolentinu 2:9).

Séxwétome sín susu e Mawu só ɔ te nú me e nɔ zun zonlin gbɔn afokpado Jezu-Klisu ton me ɔ ayikúngbanji fí lee eó, e sixu jlé ä, gbe e me e na sixú tɔnme ɔ b'éná j'eme é ɔède ä.

Ten e me mĩ mɔ mekúkú xúkédé ó ɔe ɔayi eó, wensagun Mawu ton ɔie mĩ mɔ ɔe finné ɔe ɔide güdoton éls me e. É ɔe te kpón hwehutó e yíse bo e só e ɔe dó húzú hwejijonɔ na é ba kplá e henyi Mawu gon. Lɔndɔn ó kpó gbigbo ó kpó bí jete sín kú sín agbaza ó me bo ɔidó me è é yí wán na bo sen ɔe gbefí é gón. Me éné we é nɔ gbe ná, me éné we é kú ná. Mawu hun xome bo yí jónɔ ton ganji: Měsi ton Aklúnɔ ton ó ɔe n'i ɔe: “Mesentó gbejinótó, mesentó ɔagbe, a blo ganji; a nɔ gbeji ɔe nũ kpede me, na be gège ɔe así núwe; byɔ mẽsi towe sín awájije me.” (Matie 25:21). Legba só ɔe ace ɔe jiton ä, ɔótɔn: “Me e yí wán nu Mavɔmavɔ ɔ lee é sín kú nɔ xɔkwé Mavɔmavɔ sín nukúnme.” (Hanwema 116:15). “Bo un se gbe ɔokpo ɔonũ sín jixwé bo ɔe: Wlãn: Bésin din ó nũ nyo nú me e ɔe kú kú we ɔe Aklunɔ ó me lee é! Ye ó ɔe: Eɛn! Bónú yě na gbɔje nú azó syénsyén e yě wa lee é, ɔe nũ e yě wa lee é ɔe yě xwedó we ɔe yiyi we.” (Nüðexléme 14:13).

Hwi me e ɔe “AYIXA SÍN WĚ” éls xa we eó, Mawu ni d'álo we bonu a ni só ayixa towe jo nú Nya e yí wán nu we é, ɔe din ɔ é ɔe ɔudɔ nuwe we ɔe: “Vĩ ce, zě ayixa towe jo nu

mì.” (Lögbe 23:26). Ayixa towe e je flú me es s3 nú Jezu, s3 ayi towe e du winnya e jó nú Jezu, ayi towe e do wúve mo we es s3 nú Jezu b3nú É ná ná ayixa y3yo devo we bá ná gbigbo y3yo devo we. Ma lon nú ayi towe mebledut3 s3 flú we b3nú a je jl3 ton lee xwed3 jí ó, d3ton: “Me e ganje ayixa edésún3 ton me es tamemakp3nanc3 we n’i; lo3 me e ri3 wa nú do n3ny3e me é ná gán.” (Lögbe 28:26). J3 hwehuhu towe lee d3 bo t3d3 n3jlojlowiwa wú, “d3 ax3 e hwehuhu no s3 me e we nyí kú, am3 nú e Mawu no ná me v3nu é we nyí gbemav3mav3 do Aklun3 m3ton Jezu-Klisu me.” (Hlomanu 6:23).

Din s3 hwi me e ka ko yise bo s3 gbe towe jo nu Mawu es, hen nú è e na we gb3n nú dj nú Jezu-Klisu kp3 wanyiyi é d’eme é kp3 gblame é kpánwúnkpánwún d3 x3 e mesed3 Polu do do Tinmotee sín w3ma wego s3 me é wútú. É do: “... d3 un tuun me e un dj nú na é bo d3ji do é d3 hl3nhlon b3ná kp3 nukún wúce ganji káká yi je gbe éné gbe. 2 Tinmotee 1:12. “No le d3 hl3nhlon do nú m3me e a dj e me, no xode gb3n Yesinsen s3 jí. No w3nyiyi Mawu ton me, kp3n Jezu. É we nyí ali s3 bó nyí nugbo s3 bó lé nyí gbe s3. É we nyí Aklun3 m3ton e ná wá dinzaande b3ná kplá metonlee é” – “Ax3sú ax3sú lee ton, Aklun3 Aklun3 lee ton.”

“Mawu dokp3 géé éé ká nyí Mehwlengant3 m3ton gb3n Aklun3 m3ton Jezu-Klisu ji é, é me e ma na lon bo mi na j’ayi gbede 3 é, é me e hen s3 é ná s3 mi xlé, bl3madowú, bo aw3jije na kp3, do kp3n3xáme ton sín susu me é, susu, y3yi, hl3nhlon, kp3 acekpikpa kp3 ní nyí ét3n sín do, bo nyí din bó lé nyí káká s3yi mav3mav3. Amí.” (Judi 24,25).

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" é obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)